

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.7.2023
COM(2023) 453 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Παρακολούθηση της εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ετήσια έκθεση για το 2022

Πρόλογος.....	3
Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.....	4
Καθαρός αέρας και καθαρά ύδατα.....	4
Διαχείριση κινδύνων πλημμύρας.....	5
Προστασία της βιοποικιλότητας.....	5
Πρώθηση της κυκλικής οικονομίας.....	6
Δράση για το κλίμα.....	7
Καθαρή ενέργεια.....	7
Ενιαία αγορά ενέργειας.....	8
Καθαρές μεταφορές.....	9
Βιώσιμη γεωργία που διασφαλίζει τον επισιτιστικό εφοδιασμό.....	9
Βιώσιμη αλιεία και θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός.....	10
Υγεία και ασφάλεια των τροφίμων.....	11
Πρόληψη των ασθενειών που συνδέονται με τον καπνό.....	11
Ασφαλέστερες μεταφορές.....	12
Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή.....	13
Τεχνολογία στην υπηρεσία των ανθρώπων.....	13
Δίκαιη και ανταγωνιστική ψηφιακή οικονομία.....	14
Πρώθηση της οικονομίας των δεδομένων.....	14
Ανοικτή, δημοκρατική και βιώσιμη ψηφιακή κοινωνία.....	14
Προστασία καταναλωτών και εταιρειών.....	15
Προσβάσιμα προϊόντα, υπηρεσίες και ιστότοποι.....	16
Δυνατότητα της ενιαίας αγοράς να αυξήσει την ανάπτυξη.....	16
Διαφάνεια πληροφοριών σχετικά με τις επιχειρήσεις και για τις επιχειρήσεις.....	17
Ψηφιακά συστήματα μεταφορών.....	18
Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων.....	19
Συνθήκες εργασίας.....	19
Υγεία και ασφάλεια στην εργασία.....	20
Κινητικότητα του εργατικού δυναμικού.....	20
Συντονισμός της κοινωνικής ασφάλισης.....	21
Καλύτερη ενημέρωση και στήριξη για πολίτες και επιχειρήσεις.....	21
Βελτίωση της νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών και της αναγνώρισης προσόντων.....	21
Πρόληψη της πτώχευσης βιώσιμων επιχειρήσεων.....	22
Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.....	22
Πληρωμές λιανικής.....	23

Εποπτεία της εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες από τις εθνικές αρχές.....	23
Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας	24
Κινητικότητα και μεταφορές	25
Άμεση φορολογία.....	26
Έμμεση φορολογία	27
Τελωνεία.....	28
Πρώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής και της ευρωπαϊκής δημοκρατίας.....	30
Κράτος δικαίου.....	30
Προστασία των ατόμων που καταγγέλλουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης...	31
Καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας	31
Πρώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.....	32
Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	32
Προστασία της ιθαγένειας της ΕΕ.....	33
Δικαστική συνεργασία και ατομικά δικαιώματα σε ποινικές υποθέσεις.....	33
Ασφάλεια.....	34
Μετανάστευση και άσυλο.....	35
Επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας	35

Δήλωση αποποίησης ευθύνης: Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τις δράσεις της Επιτροπής για την παρακολούθηση και την επιβολή του δικαίου της ΕΕ κατά τη διάρκεια του 2022. Η κατάσταση των αναφερόμενων διαδικασιών επί παραβάσει ενδέχεται να έχει εξελιχθεί έκτοτε.

Πρόλογος

Το 2022 σηματοδότησε μία από τις πιο σκοτεινές στιγμές στην πρόσφατη ιστορία της ηπείρου μας. Ο πόλεμος επέστρεψε στην Ευρώπη και είχε άμεσο αντίκτυπο σε όλους μας. Πολλοί φοβήθηκαν όχι μόνο τις συνέπειες για την Ουκρανία, αλλά και ότι η υπόλοιπη Ευρώπη θα βιώσει οικονομική ύφεση, δημοκρατικές αναταραχές και διχασμό. Αντί να συμβεί κάτι τέτοιο, εμείς αντισταθήκαμε. Ο αγώνας της Ουκρανίας για ελευθερία εξακολουθεί να μας εμπνέει και να συναγωνίζεται την άνευ προηγουμένου οικονομική, στρατιωτική και πολιτική στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Και μολονότι είμαστε και θα παραμείνουμε αιχλώνητοι όσον αφορά τη στήριξή μας προς την Ουκρανία, συνεχίζουμε επίσης να υλοποιούμε τις μετασχηματιστικές αλλαγές που υποσχεθήκαμε κατά την έναρξη της θητείας αυτής της Επιτροπής, ώστε να οικοδομήσουμε μια πιο ισχυρή, πράσινη και υγιή Ευρώπη για την επόμενη γενιά.

Για να επέλθουν αυτές οι αλλαγές, έχουμε υποβάλει ευρύ φάσμα φιλόδοξων προτάσεων και στρατηγικών. Ωστόσο, για να γίνουν οι φιλοδοξίες μας πραγματικότητα και για να ωφελήσουν πραγματικά όλους τους Ευρωπαίους, ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους, δεν αρκεί οι κανόνες που προτείνουμε να συμφωνηθούν απλώς στις Βρυξέλλες, αλλά πρέπει και να εφαρμοστούν σωστά στην πράξη σε όλα τα μέρη της ΕΕ.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται η δράση που αναλάβαμε το 2022 για να διασφαλίσουμε ότι οι εν λόγω κανόνες λειτουργούν στην πράξη. Επιβάλαμε τους κανόνες της ΕΕ σε όλους τους τομείς πολιτικής, εστιάζοντας την προσοχή μας στα ζητήματα που είναι σημαντικότερα για την καθημερινότητα των πολιτών και των επιχειρήσεων. Ως εκ τούτου, οι περισσότερες από τις διαδικασίες που δρομολογήσαμε το 2022 αφορούσαν το περιβάλλον, τη δικαιοσύνη και τα θεμελιώδη δικαιώματα, καθώς και την ενιαία αγορά και την απασχόληση.

Όταν ανακύπτουν προβλήματα, συνεργαζόμαστε πρώτα στενά με τα κράτη μέλη για να προσπαθήσουμε να τα επιλύσουμε το συντομότερο δυνατόν. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η προσπάθεια αυτή είναι επιτυχημένη. Ωστόσο, όπως προκύπτει από την έκθεση, δεν διστάζουμε να λάβουμε μέτρα επιβολής, όπου απαιτείται, για να διασφαλίσουμε ότι η Ένωσή μας παραμένει ένας ασφαλής χώρος κοινής ευημερίας, μια δημοκρατία δημοκρατιών και μια πραγματική κοινότητα αξιών.

Με εκτίμηση,

Δρ Ursula von der Leyen

Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

«Πρέπει να εργαζόμαστε αδιάκοπα για να προσαρμοστούμε στο κλίμα μας, καθιστώντας τη φύση πρώτο σύμμαχό μας.»

Ομιλία της προέδρου, κ. von der Leyen, για την κατάσταση της Ένωσης το 2022

Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αποτελούν απειλή για την ύπαρξη της Ευρώπης και του κόσμου. Οι ακραίοι καύσωνες, οι δασικές πυρκαγιές και οι πρωτοφανείς ξηρασίες το 2022 έκαναν τους ανθρώπους σε ολόκληρο τον κόσμο να αισθανθούν τις όλο και πιο σοβαρές επιπτώσεις τους. Η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης της ΕΕ είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την ενίσχυση της οικονομίας και της ασφάλειας της ΕΕ. Η [Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία](#) καθορίζει τη διαδρομή για [μηδενική ρύπανση](#) των υδάτων, του αέρα και του εδάφους, με στόχο τον μετασχηματισμό της οικονομίας της ΕΕ σε σύγχρονη και αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων οικονομία. Το 2022 η Επιτροπή επέβαλε αυστηρά τους κανόνες της ΕΕ για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Καθαρός αέρας και καθαρά ύδατα

Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί τον μεγαλύτερο περιβαλλοντικό κίνδυνο για την υγεία στην Ευρώπη. Οι κανόνες της ΕΕ για τα [πρότυπα ποιότητας του αέρα](#) είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στην ανθρώπινη υγεία: τα τελευταία 30 χρόνια, ο αριθμός των πρόωρων θανάτων λόγω ατμοσφαιρικής ρύπανσης στα κράτη μέλη μειώθηκε κατά 60 %. Η Επιτροπή συνέχισε να επιβάλλει διαρκώς τα πρότυπα αυτά για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και τη διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Επιτροπή επέμεινε στο ζήτημα της κατάλληλης επεξεργασίας των [λυμάτων](#). Επέβαλε επίσης την [οδηγία για το πόσιμο νερό](#), προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το νερό που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση είναι υγιεινό και καθαρό.

Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Κροατίας](#) για κακή ποιότητα του αέρα λόγω υψηλών επιπέδων αιωρούμενων σωματιδίων (AS_{10}) και λεπτών αιωρούμενων σωματιδίων ($AS_{2,5}$). Κάλεσε την [Πολωνία](#) να άρει τα εμπόδια για την πρόσβαση στη δικαιοσύνη όσον αφορά τα σχέδια για την ποιότητα του αέρα βάσει της [οδηγίας για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα](#). Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά της [Κύπρου](#), διότι η χώρα δεν μετέφερε πλήρως στο εθνικό της δίκαιο την [οδηγία για τις μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης](#). Η οδηγία καθορίζει όρια εκπομπών για τις μεσαίου μεγέθους μονάδες καύσης με σκοπό τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την [Ισπανία](#), τη [Μάλτα](#) και την [Πολωνία](#) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τον τρόπο επεξεργασίας των λυμάτων. Προχώρησε επίσης στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά της [Ουγγαρίας](#) για την ύπαρξη στο πόσιμο νερό ουσιών που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία.

Διαχείριση κινδύνων πλημμύρας

Οι καταστροφικές πλημμύρες στη Γερμανία και στο Βέλγιο τον Ιούλιο του 2021 κατέδειξαν τη σημασία της αξιολόγησης των κινδύνων πλημμύρας υπό το πρίσμα της κλιματικής αλλαγής. Οι πλημμύρες μπορούν επίσης να απελευθερώσουν ρύπους που είναι αποθηκευμένοι στο έδαφος και να τους εξαπλώσουν σε ακόμη μεγαλύτερη ακτίνα. Η [οδηγία για τις πλημμύρες](#) απαιτεί από τα κράτη μέλη να εγκρίνουν σχέδια για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, τα οποία είναι καθοριστικής σημασίας για την ταχεία αντίδραση. Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Βουλγαρίας](#), της [Ελλάδας](#), της [Κύπρου](#), της [Λιθουανίας](#), της [Ρουμανίας](#) και της [Σλοβακίας](#) για να διασφαλίσει επικαιροποιημένους χάρτες κινδύνων πλημμύρας.

Προστασία της βιοποικιλότητας

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η [στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030](#) αποσκοπούν στην ανάσχεση της απώλειας βιοποικιλότητας στην ΕΕ. Τούτο αναμένεται να επιτευχθεί με τη διατήρηση των φυσικών τόπων και την επαναφορά κατεστραμμένων οικοσυστημάτων σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης σε οικοτόπους που διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο για τη βιοποικιλότητα. Η αποκατάσταση των δασών, των εδαφών, των υγροτόπων και των θαλάσσιων περιοχών είναι απαραίτητη για να επιτευχθεί ο απαιτούμενος μετριασμός της κλιματικής αλλαγής έως το 2030.

Οι [κανόνες της ΕΕ](#) προβλέπουν επίσης ότι τα μέρη που πλήττονται από περιβαλλοντική ζημία μπορούν να ζητήσουν από την αρμόδια εθνική αρχή να αποφασίσει ποια προληπτικά μέτρα και μέτρα αποκατάστασης θα πρέπει να λάβει ο υπεύθυνος φορέας εκμετάλλευσης. Η Επιτροπή κάλεσε τις [Κάτω Χώρες](#) και τη [Σουηδία](#) να μεταφέρουν ορθά τους εν λόγω κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο. Παράλληλα, η Επιτροπή μπόρεσε να περατώσει πέντε διαδικασίες, διότι τα κράτη μέλη ευθυγράμμισαν τους κανόνες τους με το δίκαιο της ΕΕ. Διασφαλίστηκε έτσι ότι όλα τα άτομα που θα πρέπει να έχουν αυτό το δικαίωμα μπορούν να υποβάλλουν πληροφορίες και να ζητούν από τις αρχές να αναλάβουν δράση όσον αφορά την περιβαλλοντική ζημία.

Σε μια υπόθεση που προέκυψε από αναφορά στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή ζήτησε από την [Ισπανία](#) να εφαρμόσει [απόφαση](#) του Δικαστηρίου σχετικά με τους υδροτόπους της Doñana, να διαφυλάξει τους προστατευόμενους οικοτόπους και να διαχειριστεί με βιώσιμο τρόπο τα συστήματα υπόγειων υδάτων που τροφοδοτούν τους εν λόγω υδροτόπους.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την [Ελλάδα](#) στο Δικαστήριο λόγω μη ορθής μεταφοράς της [οδηγίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων](#) στο εθνικό της δίκαιο. Η Επιτροπή κάλεσε την [Ισπανία](#) να αποκαταστήσει τις επιβλαβείς επιπτώσεις που προκάλεσε στο περιβάλλον ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα στις Κανάριες Νήσους. Η Επιτροπή κάλεσε επίσης τη [Γαλλία](#) να ευθυγραμμίσει πλήρως τη νομοθεσία της με την οδηγία. Η Κύπρος, από την άλλη πλευρά, ευθυγράμμισε τους εθνικούς της κανόνες και η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία επί παραβάσει. Έτσι θα ενισχυθεί η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν από την κατασκευή των έργων στην Κύπρο, ένα ζήτημα θεμελιώδους σημασίας για την προστασία της βιοποικιλότητας.

Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά [15 κρατών μελών](#) για την προστασία του περιβάλλοντος από [χωροκατακτητικά ξένα είδη](#). Κάλεσε επίσης την [Κύπρο](#), την [Πορτογαλία](#) και τη [Σλοβακία](#) να προστατεύσουν και να διαχειριστούν τις οικείες προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 βάσει της [οδηγίας για τους οικοτόπους](#). Η Επιτροπή κάλεσε επίσης τη [Σλοβενία](#) να συμμορφωθεί με την [οδηγία για τα πτηνά](#) με σκοπό την προστασία των άγριων πτηνών.

Πρωώθηση της κυκλικής οικονομίας

Το [σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία](#) αποτελεί βασική συνιστώσα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, ανοίγοντας τον δρόμο για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη. Προωθεί την αξιοποίηση των αποβλήτων και πιέζει για την πλήρη εφαρμογή των προτύπων διαχείρισης αποβλήτων της ΕΕ. Η επιβολή των κανόνων αυτών από την Επιτροπή συμβάλλει στη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων των αποβλήτων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον.

Η Επιτροπή κίνησε ή προχώρησε σε επόμενα βήματα σε διαδικασίες επί παραβάσει κατά [11 κρατών μελών](#) λόγω μη πλήρους μεταφοράς της [οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης](#) στο εθνικό τους δίκαιο. Σκοπός της οδηγίας είναι η πρόληψη και η μείωση των επιπτώσεων που έχουν στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία ορισμένα πλαστικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Όσον αφορά τη χρήση πλαστικών σακουλών, η Ιρλανδία ευθυγράμμισε τη νομοθεσία της με την [οδηγία για τις πλαστικές σακούλες](#), ως αποτέλεσμα του σταδίου που προηγείται της κίνησης διαδικασίας επί παραβάσει από την Επιτροπή (EU Pilot).

Όσον αφορά την επεξεργασία αποβλήτων, η Επιτροπή κάλεσε την [Πορτογαλία](#) να βελτιώσει την πρακτική της και να εφαρμόσει ορθά την [οδηγία για την υγειονομική ταφή αποβλήτων](#) και την [οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα](#).

Δράση για το κλίμα

Η ΕΕ έχει θέσει στόχο να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050. Το [ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα](#) έθεσε επίσης τον ενδιάμεσο στόχο της μείωσης των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990. Οι μακροπρόθεσμες στρατηγικές είναι ζωτικής σημασίας για την υλοποίηση του οικονομικού μετασχηματισμού που απαιτείται για την επίτευξη αυτών των κλιματικών στόχων. Ο [κανονισμός για τη διακυβέρνηση](#) απαιτούσε από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν τις πρώτες [μακροπρόθεσμες στρατηγικές](#) τους με προοπτική τουλάχιστον 30 ετών. Το 2022 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Βουλγαρίας](#), της [Ιρλανδίας](#), της [Πολωνίας](#) και της [Ρουμανίας](#), διότι δεν κοινοποίησαν τις εν λόγω στρατηγικές στην Επιτροπή.

Καθαρή ενέργεια

Η απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος της ΕΕ είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα. Οι συνέπειες της πανδημίας COVID-19 και της ρωσικής στρατιωτικής εισβολής στην Ουκρανία έθεσαν αυτή τη διαδικασία σε δοκιμασία. Η Επιτροπή παραμένει αποφασισμένη να εφαρμόσει τη [δέσμη μέτρων «Καθαρή ενέργεια για όλους τους Ευρωπαίους»](#): η καθαρή ενέργεια βρίσκεται στο επίκεντρο της ενεργειακής μετάβασης προς έναν ασφαλή, προστατευμένο και βιώσιμο ενεργειακό τομέα που δίνει προτεραιότητα στους καταναλωτές.

Η προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν είναι μόνο θεμελιώδους σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το κλίμα, αλλά συμβάλλει επίσης στη σταθεροποίηση του ενεργειακού τομέα με τη μείωση της αστάθειας της αγοράς και των τιμών της ενέργειας και την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού της ΕΕ. Η [οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές](#) παρέχει το πλαίσιο για την ανάπτυξη της ανανεώσιμης ενέργειας στην ΕΕ και η επιβολή της αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή.

Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν μετέφεραν τους κανόνες της ΕΕ στο εθνικό τους δίκαιο, η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει:

- [κατά 15 κρατών μελών](#) σχετικά με την [τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων](#)·
- [κατά 12 κρατών μελών](#) σχετικά με την [τροποποίηση της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση](#)·
- [κατά 15 κρατών μελών](#) σχετικά με την [οδηγία για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές](#).

Ενιαία αγορά ενέργειας

Η ολοκληρωμένη αγορά ενέργειας της ΕΕ είναι ο οικονομικά αποδοτικότερος τρόπος για να κατοχυρωθεί ο ασφαλής και οικονομικά προσιτός ενεργειακός εφοδιασμός ανθρώπων και επιχειρήσεων. Οι κοινοί κανόνες και οι διασυνοριακές υποδομές καθιστούν δυνατή την παράδοση ενέργειας που παράγεται σε μια χώρα της ΕΕ σε καταναλωτές σε άλλη χώρα. Ο ανταγωνισμός και η ευρύτερη επιλογή προμηθευτών ενέργειας για τους καταναλωτές διατηρούν τις τιμές υπό έλεγχο. Η ολοκληρωμένη αγορά συμβάλλει επίσης στην ασφάλεια του εφοδιασμού και στη βιωσιμότητα.

Η [οδηγία για την ηλεκτρική ενέργεια](#) διασφαλίζει τέτοιες ανταγωνιστικές αγορές σε διασυνοριακό επίπεδο για τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Η πίεση που ασκήθηκε στον τομέα της ενέργειας το 2022 κατέστησε ιδιαίτερα σημαντική την αυστηρή επιβολή των κανόνων αυτών από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή έδωσε περαιτέρω συνέχεια στη διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Γερμανίας](#) και της [Σουηδίας](#) για μη μεταφορά της οδηγίας για την ηλεκτρική ενέργεια στο εθνικό δίκαιο. Για τον ίδιο λόγο, κίνησε διαδικασίες κατά οκτώ [κρατών μελών](#).

Διατήρηση της ασφάλειας της πυρηνικής ενέργειας

Η πυρηνική ενέργεια μπορεί να διαδραματίσει θετικό ρόλο στην επίτευξη των κλιματικών στόχων και στην κατοχύρωση ενεργειακής ασφάλειας, εφόσον πληρούνται το ύψιστο επίπεδο πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας από την ακτινοβολία. Η Επιτροπή συνέχισε να επικεντρώνει το έργο της στην αποτελεσματική εφαρμογή του νομικού πλαισίου της Ευρατόμ για την πυρηνική ασφάλεια, την προστασία των εργαζομένων, των ασθενών και του πληθυσμού από την ιοντίζουσα ακτινοβολία, καθώς και τη διασφάλιση της ασφαλούς διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων.

Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά της [Εσθονίας](#), της [Κροατίας](#), της [Ιταλίας](#), της [Αυστρίας](#), της [Πορτογαλίας](#) και της [Σλοβενίας](#), διότι δεν θέσπισαν κατάλληλα εθνικά προγράμματα για τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένων καυσίμων σύμφωνα με τους [κανόνες της ΕΕ](#). Περάτωσε 23 διαδικασίες EU Pilot σχετικά με τη μεταφορά της [οδηγίας για την πυρηνική ασφάλεια](#) στο εθνικό δίκαιο, μετά την τροποποίηση ή τη θέσπιση νέων εθνικών κανόνων από τα κράτη μέλη, κατά περίπτωση. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο στα εν λόγω κράτη μέλη ήταν ορθή, συμβάλλοντας στην αύξηση της πυρηνικής ασφάλειας.

Η Επιτροπή παρέπεμψε την [Ισπανία](#), τη [Λετονία](#) και την [Πορτογαλία](#) στο Δικαστήριο λόγω μη πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της [νομοθεσίας](#) της ΕΕ για την προστασία από την ακτινοβολία. Κάλεσε την [Ιταλία](#) να συμμορφωθεί με [απόφαση](#) του Δικαστηρίου με την οποία κρίθηκε ότι η Ιταλία δεν είχε μεταφέρει τους εν λόγω κανόνες στην εθνική νομοθεσία. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά του [Βελγίου](#) και της [Βουλγαρίας](#) για πλημμελή μεταφορά των κανόνων στο εθνικό δίκαιο.

Καθαρές μεταφορές

Ο τομέας των μεταφορών μπορεί να ωθήσει την ΕΕ στην επίτευξη του στόχου της για κλιματική ουδετερότητα. Όλοι οι τρόποι μεταφοράς πρέπει να καταστούν πιο βιώσιμοι. Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες πράσινες εναλλακτικές λύσεις και να δοθούν τα κατάλληλα κίνητρα για την προώθηση της μετάβασης.

Στον τομέα των οδικών μεταφορών, η [οδηγία για τα καθαρά οχήματα](#) θέτει εθνικούς στόχους για τις δημόσιες συμβάσεις προμήθειας καθαρών οχημάτων. Καθορίζονται συγκεκριμένοι στόχοι για τα αυτοκίνητα και τα ημιφορτηγά, τα φορτηγά και τα λεωφορεία, συμπεριλαμβανομένου ενός στόχου για λεωφορεία μηδενικών εκπομπών. Για να διασφαλιστεί η εφαρμογή των κανόνων αυτών σε όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία κατά της [Βουλγαρίας](#), της [Τσεχίας](#), της [Κύπρου](#), της [Ουγγαρίας](#) και της [Σουηδίας](#), οι οποίες δεν μετέτρεψαν τους κανόνες σε εθνικό δίκαιο.

Στον τομέα της ναυτιλίας, σκοπός της [οδηγίας για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής](#) είναι η πρόληψη της ρύπανσης της θάλασσας από τα πλοία. Απαιτείται τα απόβλητα που παράγονται επί του σκάφους να μην απορρίπτονται στη θάλασσα, αλλά να συλλέγονται σε λιμένες, οι οποίοι πρέπει να προσφέρουν κατάλληλες εγκαταστάσεις για τη συλλογή και την επεξεργασία των αποβλήτων. Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες κατά της [Κύπρου](#), των [Κάτω Χωρών](#), της [Αυστρίας](#), της [Πολωνίας](#) και της [Σουηδίας](#), επειδή δεν μετέφεραν τους εν λόγω κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο.

Βιώσιμη γεωργία που διασφαλίζει τον επισιτιστικό εφοδιασμό

Η [κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ](#) διασφαλίζει τον επισιτιστικό εφοδιασμό στην ΕΕ, σταθεροποιεί τις αγορές και βοηθά τους γεωργούς να αποκτήσουν δίκαιο εισόδημα. Η πολιτική συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προκλήσεων, όπως η κλιματική αλλαγή και η απώλεια βιοποικιλότητας.

Οι συνέπειες της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έθεσαν υπό πίεση την αλυσίδα εφοδιασμού της ΕΕ και την παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια. Η κοινή οργάνωση των αγορών γεωργικών προϊόντων της ΕΕ ενίσχυσε την απάντηση της ΕΕ στην απειλή αυτή. Ένα ανθεκτικό και αποδοτικό σύστημα γεωργικών ειδών διατροφής διασφάλισε τη συνεχή διαθεσιμότητα ασφαλών, οικονομικά προσιτών και υψηλής ποιότητας τροφίμων σε όλα τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή ενήργησε αποφασιστικά για να αποφύγει οποιαδήποτε υπονόμευση της κοινής γεωργικής αγοράς.

Η Ουγγαρία θέσπισε καθεστώς προηγούμενης κοινοποίησης για τις εξαγωγές σιτηρών, το οποίο έδωσε στις ουγγρικές αρχές τη δυνατότητα να προλαμβάνουν πωλήσεις ή να αγοράζουν τα σιτηρά πριν από την εξαγωγή. Η Επιτροπή έκρινε ότι το καθεστώς αυτό δεν συνάδει με τους ενωσιακούς κανόνες για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών και τους κοινούς κανόνες για τις εξαγωγές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Ουγγαρίας](#).

Η Επιτροπή συνέχισε επίσης να διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των [κανόνων για τη χρηματοδοτική στήριξη των γεωργών που ισχύουν το 2022](#), καθώς και άλλων νομοθετικών πράξεων που συνδέονται με τους κανόνες της κοινής γεωργικής πολιτικής, όπως για i) [τη βιολογική γεωργία](#), ii) [την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων](#) και iii) [την απαγόρευση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων](#). Η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά 11 κρατών μελών, δεδομένου ότι έχουν ενσωματώσει πλήρως τους κανόνες για την αποφυγή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών στο εθνικό τους δίκαιο. Ωστόσο, η Επιτροπή εντόπισε περιπτώσεις εσφαλμένης μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο για την ταχεία αντιμετώπισή τους, η Επιτροπή κίνησε το στάδιο που προηγείται των διαδικασιών επί παραβάσει (EU Pilot) για 16 κράτη μέλη.

Βιώσιμη αλιεία και θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός

Οι πρωταρχικοί στόχοι της [κοινής αλιευτικής πολιτικής της ΕΕ](#) είναι να διασφαλίσει ότι η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια είναι βιώσιμες και ότι συμβάλλουν στην κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη των παράκτιων κοινοτήτων και στη διαθεσιμότητα επισιτιστικού εφοδιασμού. Η επαναφορά των ιχθυοαποθεμάτων σε υγιή επίπεδα και η διατήρησή τους βρίσκονται στο επίκεντρο της πολιτικής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι κανόνες της ΕΕ περιορίζουν την αλιευτική ικανότητα του στόλου, τα αλιεύματα και τις αλιευτικές δραστηριότητες. Για να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή των κανόνων αυτών, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν κατάλληλα συστήματα ελέγχου και επιβολής της νομοθεσίας.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή επικεντρώνει τα μέτρα που λαμβάνει για την επιβολή της νομοθεσίας στον έλεγχο της επιβολής των κανόνων από τα κράτη μέλη. Οι υποχρεώσεις για την ακριβή ζύγιση, καταγραφή και αναφορά των αλιευμάτων βρίσκονται στο επίκεντρο της δράσης της. Η ακριβής καταγραφή των αλιευμάτων αποτελεί τη βάση για αποτελεσματική διαχείριση της αλιείας, διότι προλαμβάνει την υπεραλίευση και μειώνει τα ανεπιθύμητα αλιεύματα. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν τα κατάλληλα συστήματα επιβολής κυρώσεων και ένα εναρμονισμένο σύστημα για την ανταλλαγή αλιευτικών δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών και με την Επιτροπή. Η Επιτροπή διεξήγαγε διάλογο πριν από την κίνηση διαδικασιών επί παραβάσει (EU Pilot) με τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν στο πλαίσιο αυτό.

Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί τον τρόπο εφαρμογής της [οδηγίας για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό](#), ιδίως της υποχρέωσης κατάρτισης θαλάσσιων χωροταξικών σχεδίων. Σκοπός της εν λόγω υποχρέωσης είναι η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και χρήσης θαλάσσιων περιοχών και πόρων. Τα θαλάσσια χωροταξικά σχέδια μπορούν επίσης να αποτελέσουν βασικό εργαλείο για τη διευκόλυνση της ανάπτυξης της ενέργειας από υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Βουλγαρίας](#) και της [Ισπανίας](#), λόγω έλλειψης τέτοιων σχεδίων.

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να ελέγχουν τις αλιευτικές δραστηριότητες των σκαφών της ΕΕ εκτός των υδάτων της ΕΕ και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Η Επιτροπή έδωσε περαιτέρω συνέχεια σε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Γαλλίας](#) λόγω μη επαρκούς ελέγχου μέρους του εξωτερικού στόλου της.

Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια σε δύο διαδικασίες επί παραβάσει που είχαν κινηθεί κατά του [Βελγίου](#) και των [Κάτω Χωρών](#) για λόγους μη ελέγχου και επιβολής της απαίτησης για ακριβή ζύγιση και καταγραφή των αλιευμάτων. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Κροατίας](#) προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις που εντοπίστηκαν στο οικείο σύστημα ελέγχου των ιχθυοτροφείων τόνου. Περάτωσε επίσης διαδικασία κατά της Μάλτας σχετικά με τον τόνο, διότι οι αρχές της Μάλτας αντιμετώπισαν τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν.

Υγεία και ασφάλεια των τροφίμων

Οι κανόνες της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια των τροφίμων αποσκοπούν στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα των καταναλωτών. Ενσωματώνοντας τα ζητήματα της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και του περιβάλλοντος, καθώς και της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών, η Επιτροπή υιοθετεί την προσέγγιση «Μία υγεία» όσον αφορά την ετοιμότητα και την πρόληψη.

Επίσης, για να προστατεύσει την ανθρώπινη υγεία και να συμβάλει σε ένα βιώσιμο σύστημα τροφίμων, η Επιτροπή βοηθά τα κράτη μέλη να επιβάλλουν τη νομοθεσία, για παράδειγμα, όσον αφορά τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ και έρχονται σε επαφή με τρόφιμα.

Μεταξύ του Μαΐου 2021 και του Απριλίου 2022, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συνεργάστηκαν για την απομάκρυνση σημαντικού αριθμού μη ασφαλών προϊόντων κουζίνας και επιτραπέζιων σκευών από την αγορά της ΕΕ. Αυτή η κοινή δράση επιβολής, με την ονομασία [«Bamboo-zling»](#), επικεντρώθηκε στα πλαστικά αντικείμενα που περιέχουν μπαμπού, τα οποία συχνά εισάγονται στην ΕΕ από τρίτες χώρες. Τα προϊόντα αυτά, τα οποία παρουσιάζονται παραπλανητικά ως φυσικά ή βιώσιμα, θα μπορούσαν να προκαλέσουν μεταφορά καρκινογόνων ουσιών σε επίπεδα που υπερβαίνουν τα όρια σύμφωνα με τους [κανόνες της ΕΕ](#). Πολλά από αυτά τα παράνομα και απατηλά προϊόντα αποσύρθηκαν από την αγορά.

Πρόληψη των ασθενειών που συνδέονται με τον καπνό

Η κατανάλωση καπνού εξακολουθεί να είναι η κύρια αιτία καρκίνου που μπορεί να προληφθεί, καθώς το 27 % όλων των καρκίνων αποδίδονται στη χρήση του. Σκοπός της [οδηγίας για τα προϊόντα καπνού](#) είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων, διασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας των ανθρώπων. Παράγει θετικά αποτελέσματα για τη δημόσια υγεία. Το 2022 η Επιτροπή συνέχισε τις εργασίες της για την πλήρη επιβολή της οδηγίας, υποστηρίζοντας την εφαρμογή του [ευρωπαϊκού σχεδίου για την καταπολέμηση του καρκίνου](#). Επίσης, αξιολόγησε αν η οδηγία μεταφέρθηκε σωστά στο εθνικό δίκαιο. Ο διάλογος με τα κράτη μέλη διαδραμάτισε επίσης κεντρικό ρόλο στη βελτίωση της εφαρμογής της οδηγίας και των εκτελεστικών της πράξεων.

Ασφαλέστερες μεταφορές

Οι οδικές μεταφορές είναι ο ευρύτερα χρησιμοποιούμενος τρόπος μετακίνησης των Ευρωπαίων και πρωταρχική αιτία ατυχημάτων. Η δημιουργία ενός περιβάλλοντος ασφαλών οδικών μεταφορών αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για την Επιτροπή. Η επιβολή από την Επιτροπή των κανόνων και των τεχνικών προτύπων της ΕΕ συμβάλλει στη μείωση του αριθμού των θανάτων που προκαλούνται από τροχαία ατυχήματα.

Το 2022 η Επιτροπή συνέχισε τη διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Τσεχίας](#) για τη μη ορθή μεταφορά στο εθνικό της δίκαιο των ενωσιακών [κανόνων](#) σχετικά με τα ελάχιστα πρότυπα ικανότητας οδήγησης, όσον αφορά τις καρδιαγγειακές παθήσεις. Συνέχισε επίσης τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Ελλάδας](#), των [Κάτω Χωρών](#), της [Πολωνίας](#), της [Πορτογαλίας](#), της [Σλοβενίας](#) και της [Σλοβακίας](#) για λόγους μη πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της [νομοθεσίας της ΕΕ](#) για τη διαχείριση της ασφάλειας των οδικών υποδομών.

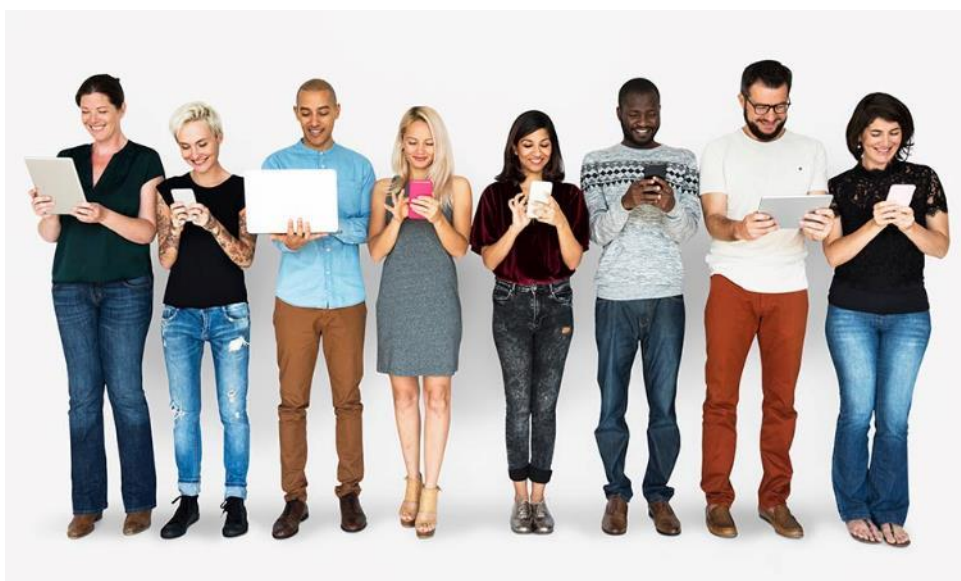
Στον σιδηροδρομικό τομέα, η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Σουηδίας σχετικά με τη μη κοινοποίηση στην Επιτροπή των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των κανόνων για τη διαλειτουργικότητα και την ασφάλεια των σιδηροδρόμων. Οι κανόνες αυτοί αποτελούν μέρος της τέταρτης δέσμης μέτρων για τους σιδηροδρόμους, η εφαρμογή της οποίας αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή. Όσον αφορά την ασφάλεια των αεροπορικών μεταφορών, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Ισπανίας](#) για εσφαλμένη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ σχετικά με την [πολιτική αεροπορία](#) και το [ιπτάμενο προσωπικό πολιτικής αεροπορίας](#).

Στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, η Επιτροπή συνέχισε να εστιάζει στην επιβολή των [κανόνων της ΕΕ σχετικά με το ελάχιστο επίπεδο εκπαίδευσης των ναυτικών](#). Ειδικότερα, προχώρησε σε επόμενα βήματα στο πλαίσιο των διαδικασιών επί παραβάσει κατά της [Τσεχίας](#) και της [Κύπρου](#) για να διασφαλίσει την εφαρμογή των εν λόγω κανόνων από τις χώρες αυτές.

Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή

«Η ψηφιακή μετάβαση απαιτεί σαφείς κανόνες. Οι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορούν να εμπιστευτούν την τεχνολογία που έχουν στα χέρια τους. Οι επιχειρήσεις χρειάζονται προβλεψιμότητα για να προγραμματίζουν τις επενδύσεις τους. Και αυτός ακριβώς είναι ο λόγος για τον οποίο παρουσιάσαμε το πιο φιλόδοξο θεματολόγιο για ψηφιακές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στην ιστορία της Ένωσης μας.»

Ομιλία της προέδρου, κ. von der Leyen, στην εκδήλωση «Masters of Digital 2022»

Η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να κάνει την τρέχουσα δεκαετία την «ψηφιακή δεκαετία» της Ευρώπης. Η ΕΕ είναι αποφασισμένη να καθορίσει ψηφιακά πρότυπα, με σαφή εστίαση στα δεδομένα, την τεχνολογία και τις υποδομές. Για να πρωτοστατήσουν στον παγκόσμιο αγώνα δρόμου για αξιόπιστη, ασφαλή και ανθρωποκεντρική τεχνολογία, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόσουν πλήρως και γρήγορα τους κανόνες που έχουν συμφωνήσει από κοινού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έλαβε άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε καθυστερημένης μεταφοράς των νέων κανόνων στο εθνικό δίκαιο. Επίσης, ενέργησε αποφασιστικά για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων.

Τεχνολογία στην υπηρεσία των ανθρώπων

Ο [Ευρωπαϊκός Κώδικας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του 2020](#) αποτελεί κεντρικό δομικό στοιχείο της ψηφιακής ενιαίας αγοράς, διότι ενισχύει τη συνδεσιμότητα και προστατεύει καλύτερα τους καταναλωτές σε ολόκληρη την Ευρώπη. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται μεγαλύτερη σαφήνεια στις συμβάσεις, ποιότητα υπηρεσιών και ανταγωνιστικές αγορές.

Τον Απρίλιο του 2022 η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει [10 κράτη μέλη](#) στο Δικαστήριο λόγω μη πλήρους μεταφοράς του Κώδικα στο εθνικό δίκαιο. Ταυτόχρονα, κατά τη διάρκεια του 2022 η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά οκτώ κρατών μελών, διότι είχαν ολοκληρώσει τη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο. Τελικά, μόνο η Ιρλανδία, η Λετονία, η Πολωνία, η Πορτογαλία και η Σλοβενία δεν είχαν κοινοποιήσει μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και παραπέμφθηκαν στο Δικαστήριο με αίτημα την επιβολή οικονομικών κυρώσεων.

Δίκαιη και ανταγωνιστική ψηφιακή οικονομία

Η [οδηγία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά](#) και η [οδηγία για τα επιγραμμικά τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα](#) εκσυγχρονίζουν τους κανόνες της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ώστε να καταστούν κατάλληλοι για την ψηφιακή εποχή. Προστατεύουν τους κατόχους δικαιωμάτων, τονώνοντας τη δημιουργία και την κυκλοφορία περιεχομένου μεγαλύτερης αξίας. Προσφέρουν μεγαλύτερη επιλογή περιεχομένου για τους χρήστες, μειώνοντας το κόστος των συναλλαγών και διευκολύνοντας τη διανομή ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών προγραμμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η Επιτροπή έδωσε περαιτέρω συνέχεια σε διαδικασίες επί παραβάσει κατά [14 κρατών μελών](#) για μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή ενιαία αγορά και κατά [11 κρατών μελών](#) για μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τα επιγραμμικά τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά προγράμματα.

Σε υπόθεση προσφυγής που άσκησε η Πολωνία κατά του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης [επιβεβαίωσε](#) την ισχύ του άρθρου 17 της οδηγίας για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Το άρθρο αυτό απαγορεύει στις πλατφόρμες να προβάλλουν περιεχόμενο που προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και για το οποίο δεν έχει χορηγηθεί άδεια χρήσης για λογαριασμό των χρηστών τους. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να μεταφέρουν το άρθρο στο εθνικό τους δίκαιο.

Πρώθηση της οικονομίας των δεδομένων

Στόχος της [οδηγίας για τα ανοικτά δεδομένα](#) είναι να καταστήσει διαθέσιμα για περαιτέρω χρήση, από οποιονδήποτε και για οποιονδήποτε νέο σκοπό, περισσότερα από τα δεδομένα που παράγονται και χρηματοδοτούνται από τον δημόσιο τομέα. Με την οδηγία τονώνεται η ανάπτυξη καινοτομιών έντασης δεδομένων, όπως οι εφαρμογές μετεωρολογικών προβλέψεων ή κινητικότητας. Αυξάνεται η διαφάνεια μέσω της παροχής πρόσβασης σε ερευνητικά δεδομένα που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση και υποστηρίζονται νέες τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης.

Το 2022 η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά [12 κρατών μελών](#) για μη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Ταυτόχρονα, περατώθηκαν οι διαδικασίες επί παραβάσει κατά οκτώ κρατών μελών, δεδομένου ότι τα κράτη αυτά είχαν κοινοποιήσει στην Επιτροπή την πλήρη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Ανοικτή, δημοκρατική και βιώσιμη ψηφιακή κοινωνία

Η αναθεωρημένη [οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων](#) διέπει τον συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ όλων των οπτικοακουστικών μέσων, τόσο των παραδοσιακών τηλεοπτικών εκπομπών όσο και των κατά παραγγελία υπηρεσιών. Οι κανόνες της αποσκοπούν στη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου κατάλληλου για την ψηφιακή εποχή, το οποίο θα οδηγήσει σε ένα ασφαλέστερο, δικαιότερο και πιο ποικιλόμορφο τοπίο στον οπτικοακουστικό τομέα.

Η Επιτροπή συνέχισε να επιβάλλει την οδηγία κατά προτεραιότητα το 2022. Κατέστη εφικτό να περατώσει τις διαδικασίες κατά επτά κρατών μελών, διότι τα κράτη αυτά μετέφεραν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο. Ωστόσο, αυτό δεν συνέβη στην περίπτωση της [Ιρλανδίας](#), την οποία η Επιτροπή αναγκάστηκε να παραπέμψει στο Δικαστήριο.

Η δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης να εργάζονται ελεύθερα και ανεξάρτητα οπουδήποτε στην ΕΕ βρίσκεται στο επίκεντρο της πολυφωνίας των μέσων ενημέρωσης. [Οι κανόνες της ΕΕ για τις τηλεπικοινωνίες](#) ορίζουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στην αγορά υπό αντικειμενικά αιτιολογημένους και αναλογικούς όρους που δεν συνεπάγονται διακρίσεις, και υπό προϋποθέσεις που είναι εκ των προτέρων γνωστές.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει την [Ουγγαρία](#) στο Δικαστήριο εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο εκχωρεί δικαιώματα ραδιοφάσματος. Η Επιτροπή έκρινε ότι η απόφαση του ουγγρικού συμβουλίου μέσων ενημέρωσης να αρνηθεί να ανανεώσει τα δικαιώματα ενός ραδιοφωνικού σταθμού ήταν δυσανάλογη και αδιαφανής και, ως εκ τούτου, παραβίαζε το δίκαιο της ΕΕ. Η Επιτροπή υποστήριξε επίσης ότι, με τη συμπεριφορά της, η Ουγγαρία παραβίασε επίσης την ελευθερία του λόγου, όπως αυτή κατοχυρώνεται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ.

Προστασία καταναλωτών και εταιρειών

Οι κανόνες της ΕΕ προβλέπουν υψηλό επίπεδο προστασίας για τους καταναλωτές κατά την αγορά αγαθών, ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών εντός της ενιαίας αγοράς.

Η [οδηγία για την καλύτερη επιβολή και τον εκσυγχρονισμό](#) έχει ενισχύσει τους υφιστάμενους κανόνες. Αύξησε τη διαφάνεια στο ψηφιακό περιβάλλον και στις ανακοινώσεις για τη μείωση των τιμών. Ενίσχυσε επίσης τις κυρώσεις και τα μέσα έννομης προστασίας σε περίπτωση παραβίασης της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών. Οι νέοι κανόνες αυξάνουν την ασφάλεια δικαίου τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους εμπόρους. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 22 κρατών μελών για μη έγκαιρη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Οκτώ από αυτές τις υποθέσεις θα μπορούσαν να έχουν ήδη περατωθεί αργότερα εντός του 2022.

Η [οδηγία για το ψηφιακό περιεχόμενο](#) και η [οδηγία για τις πωλήσεις αγαθών](#) εφαρμόζονται στις καταναλωτικές συμβάσεις που συνάπτονται μετά την 1η Ιανουαρίου 2022. Το 2022 η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Πολωνίας](#), της [Σλοβενίας](#) και της [Σλοβακίας](#) για τη μη μεταφορά αυτών των κανόνων της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Ως αποτέλεσμα των μέτρων επιβολής της Επιτροπής, όλα τα κράτη μέλη εκτός από τη Σλοβακία κοινοποίησαν την πλήρη μεταφορά των εν λόγω κανόνων στο εθνικό τους δίκαιο έως το τέλος του 2022. Η

εξέλιξη αυτή βελτίωσε την προστασία των καταναλωτών κατά την αγορά αγαθών ή ψηφιακού περιεχομένου από οποιοδήποτε κράτος μέλος και αύξησε την ασφάλεια δικαίου για τις επιχειρήσεις.

Προσβάσιμα προϊόντα, υπηρεσίες και ιστότοποι

Στόχος της [ευρωπαϊκής πράξης για την προσβασιμότητα](#) είναι η θέσπιση κοινών κανόνων για προσβάσιμα προϊόντα και υπηρεσίες στην ΕΕ, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους. Τα άτομα με αναπηρία και οι ηλικιωμένοι θα επωφεληθούν από μεγαλύτερη προσβασιμότητα προϊόντων και υπηρεσιών στην αγορά.

Η Επιτροπή κίνησε [24 διαδικασίες επί παραβάσει](#), διότι τα κράτη μέλη δεν μετέφεραν τους εν λόγω κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο εντός της ταχθείσας προθεσμίας. Η Επιτροπή συνέχισε επίσης να στηρίζει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους να ολοκληρώσουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο διοργανώνοντας εργαστήρια από κοινού με τις εθνικές διοικήσεις.

Στην [οδηγία για την προσβασιμότητα στον παγκόσμιο ιστό](#) απαιτείται οι ιστότοποι και οι εφαρμογές για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα να επιτρέπουν την πρόσβαση σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία και των ηλικιωμένων. Για παράδειγμα, οι εν λόγω ιστότοποι και εφαρμογές πρέπει να διαθέτουν δήλωση προσβασιμότητας που να παρέχει στοιχεία επικοινωνίας για υποβολή παρατηρήσεων και καταγγελιών σε περίπτωση μη προσβάσιμου περιεχομένου.

Η Επιτροπή δημοσίευσε την [αξιολόγησή](#) της σχετικά με τον αντίκτυπο και την εφαρμογή της οδηγίας, συμπεριλαμβανομένων [εύκολα αναγνώσιμων](#) περιλήψεων. Τα πορίσματα δείχνουν ότι η οδηγία σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε αποδοτικά και βελτίωσε την πρόσβαση σε επιγραμμικές δημόσιες υπηρεσίες και πληροφορίες εντός της ΕΕ, ενισχύοντας την κοινωνική και ψηφιακή ένταξη. Τα αποτελέσματα αποκάλυψαν επίσης ότι πρέπει να σημειωθεί περαιτέρω πρακτική πρόοδος για όλους τους ιστοτόπους του δημόσιου τομέα και τις σχετικές εφαρμογές για φορητές συσκευές, προκειμένου να είναι πλήρως προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία και στους ηλικιωμένους.

Δυνατότητα της ενιαίας αγοράς να αυξήσει την ανάπτυξη

Η εσφαλμένη ή ελλιπής εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ εξακολουθεί να δημιουργεί φραγμούς εντός της ενιαίας αγοράς. Αυτό έχει κόστος για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές. Η κακή εφαρμογή των κανόνων δημιουργεί πολυπλοκότητα και διοικητικό φόρτο και στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, υπονομεύοντας τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ.

Τα μέτρα επιβολής επικεντρώθηκαν επίσης στους οριζόντιους τομείς που έχουν τη δυνατότητα να διευκολύνουν τις επενδύσεις για την επιτάχυνση της ανάκαμψης σε διάφορα οικονομικά οικοσυστήματα, όπως στον τομέα των υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών, της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και των δημόσιων συμβάσεων.

Η Επιτροπή συνέχισε επίσης τις προσπάθειές της για την επιβολή της νομοθεσίας, ώστε οι δημόσιες αρχές να πληρώνουν εγκαίρως για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προμηθεύονται και, έτσι, να αποφεύγονται οι αλυσιδωτές καθυστερήσεις στις πληρωμές κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού, κυρίως στον τομέα της υγείας. Η Επιτροπή παρακολουθεί ενεργά την πρόοδο όσον αφορά το Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και τη Σλοβακία, οι οποίες εξακολουθούν να μην επιτυγχάνουν τους στόχους της [οδηγίας για τις καθυστερήσεις πληρωμών](#).

Για να διασφαλίσει ότι οι δημόσιες αρχές πληρώνουν εγκαίρως για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που προμηθεύονται, η Επιτροπή ενέργησε σθεναρά κατά δύο κρατών μελών: έδωσε περαιτέρω συνέχεια στη διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Ελλάδας](#) σχετικά με τις συνεχιζόμενες ελλείψεις στον τομέα της υγείας. Επίσης, κάλεσε την Ιταλία να συμμορφωθεί με την [απόφαση](#) του Δικαστηρίου που είχε επιβεβαιώσει την παραβίαση του δικαίου της ΕΕ από την Ιταλία εξαιτίας των καθυστερημένων πληρωμών. Μετά τις προσπάθειες που πραγματοποιήθηκαν για την ευθυγράμμιση της διαδικασίας επαλήθευσης με την οδηγία για τις καθυστερήσεις πληρωμών, η Επιτροπή περάτωσε μια άλλη διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας.

Η Επιτροπή συνέχισε επίσης να επαγρυπνεί για την αντιμετώπιση των περιορισμών που επέβαλαν κράτη μέλη στις εξαγωγές μετά την εισβολή στην Ουκρανία. Η ταχεία και αποφασιστική δράση της Επιτροπής για την επιβολή της νομοθεσίας εξασφάλισε τη διατήρηση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς.

Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά της [Ουγγαρίας](#) για τον περιορισμό των εξαγωγών δομικών υλικών. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασία κατά της [Ουγγαρίας](#) εξαιτίας της επιβολής υψηλότερων τιμών καυσίμων σε οχήματα με μη ουγγρικές πινακίδες κυκλοφορίας σε σύγκριση με τα οχήματα που είναι ταξινομημένα στην Ουγγαρία. Στο τέλος του 2022 η Ουγγαρία έπαυσε την εν λόγω παράβαση.

Διαφάνεια πληροφοριών σχετικά με τις επιχειρήσεις και για τις επιχειρήσεις

Δεδομένου ότι ο αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά αυξάνεται, είναι εξαιρετικά σημαντικό να διασφαλίζεται εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις σε διάφορα κράτη μέλη. Η [νομοθεσία της ΕΕ](#) απαιτεί από τα κράτη μέλη να συνδέσουν τα εθνικά μητρώα επιχειρήσεων με το σύστημα διασύνδεσης των μητρώων επιχειρήσεων (BRIS). Το σύστημα αυτό διευκολύνει τις διασυνοριακές πράξεις και καθιστά τις διαδικασίες λιγότερο δαπανηρές και χρονοβόρες για τις επιχειρήσεις. Δίνει τη δυνατότητα σε ιδιώτες, επιχειρήσεις και επιχειρηματίες να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με επιχειρήσεις. Οι [κανόνες της ΕΕ](#) εισήγαγαν επίσης ψηφιακά εργαλεία και ψηφιακές διαδικασίες στο εταιρικό δίκαιο. Οι επιχειρηματίες μπορούν σήμερα να δημιουργούν εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μέσω διαδικτύου.

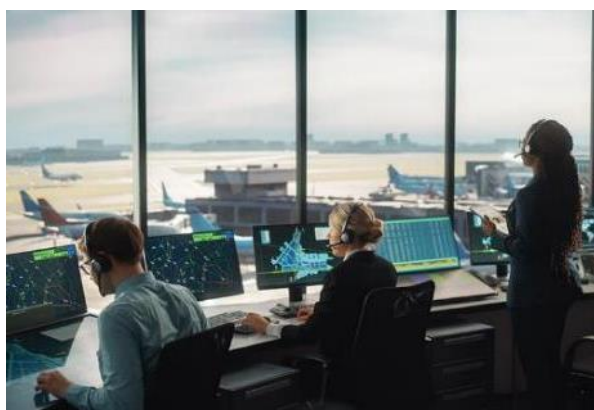
Το 2022 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 10 κρατών μελών λόγω της μη εμπρόθεσμης μεταφοράς της [οδηγίας για την ψηφιοποίηση στον τομέα του εταιρικού δικαίου](#) στην εθνική νομοθεσία τους. Ως αποτέλεσμα των ταχέων μέτρων επιβολής της Επιτροπής σε αυτή και σε

άλλες υποθέσεις, 19 κράτη μέλη ολοκλήρωσαν τη μεταφορά των κανόνων στο εθνικό τους δίκαιο έως το τέλος του 2022. Η Επιτροπή περάτωσε επίσης διαδικασία επί παραβάσει κατά της Βουλγαρίας, διότι η χώρα ολοκλήρωσε τη σύνδεση του μητρώου επιχειρήσεων της με το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων (BRIS).

Ψηφιακά συστήματα μεταφορών

Η ψηφιοποίηση μπορεί να ενισχύσει την ασφάλεια, την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα των μεταφορών. Οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών παρέχουν νέες ευκαιρίες σε όλους τους τρόπους επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών. Επίσης, η ενσωμάτωση υφιστάμενων τεχνολογιών σε νέες τεχνολογίες μπορεί να δημιουργήσει νέες υπηρεσίες.

Για παράδειγμα, για τις οδικές μεταφορές, η [οδηγία για την ευρωπαϊκή υπηρεσία τηλεδιοδίων](#) διασφαλίζει τη διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών διοδίων σε ολόκληρο το οδικό δίκτυο της ΕΕ. Οι χρήστες του οδικού δικτύου επωφελούνται από τη δυνατότητα να καταβάλλουν διόδια σε ολόκληρη την ΕΕ με μία μόνο σύμβαση συνδρομής με έναν πάροχο υπηρεσιών και μία συσκευή επί του οχήματος. Η Επιτροπή επέβαλε την οδηγία μέσω διαφόρων διαδικασιών επί παραβάσει.

Στον τομέα της ασφάλειας των αεροπορικών μεταφορών, οι [υπηρεσίες ζεύξης δεδομένων](#) αποτελούν επικοινωνίες μεταξύ αεροσκαφών και προσωπικού εδάφους που συμπληρώνουν τη φωνητική επικοινωνία που χρησιμοποιείται παραδοσιακά στον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας. Η Επιτροπή περάτωσε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της Γαλλίας και της Κύπρου στον εν λόγω τομέα. Η συμμόρφωση αποφέρει απτά οφέλη στο κοινό: δεδομένου ότι οι διάυλοι φωνητικής επικοινωνίας παρουσιάζουν όλο και μεγαλύτερη συμφόρηση, οι υπηρεσίες

ζεύξης δεδομένων καθιστούν την επικοινωνία χειριστή-ελεγκτή πιο αποδοτική, συμβάλλοντας έτσι στη διαχείριση της αύξησης των επιπέδων εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη.

Όσον αφορά τα τηλεδιόδια, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Γερμανίας](#), της [Ιταλίας](#) και της [Φινλανδίας](#) για τη μη πλήρη μεταφορά των κανόνων της ΕΕ στο εθνικό δίκαιο. Έδωσε συνέχεια σε άλλες διαδικασίες επί παραβάσει κατά [11 κρατών μελών](#) στον τομέα αυτό. Όσον αφορά τις υπηρεσίες ζεύξης δεδομένων, η Επιτροπή παρέπεμψε [την Ελλάδα, τη Μάλτα και τη Σλοβακία](#) στο Δικαστήριο λόγω της μη παροχής και διαχείρισης των εν λόγω υπηρεσιών για αεροσκάφη που εκτελούν πτήσεις εντός του εναέριου χώρου υπό την ευθύνη τους.

Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων

«Η κοινωνική οικονομία της αγοράς μας ενθαρρύνει τους πάντες να διαπρέψουν, αλλά προστατεύει και την ευάλωτη ανθρώπινη φύση μας.»

Ομιλία της προέδρου, κ. von der Leyen, για την κατάσταση της Ένωσης το 2022

Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στην ΕΕ μπορούν να ακμάζουν μόνο αν η οικονομία τίθεται στην υπηρεσία τους. Η μοναδική κοινωνική οικονομία της αγοράς της ΕΕ βοηθά τις οικονομίες να αναπτυχθούν, ενώ παράλληλα περιορίζει τη φτώχεια και τις ανισότητες. Η ελλιπής εφαρμογή ή η εσφαλμένη εφαρμογή των από κοινού συμφωνηθέντων κανόνων υπονομεύει το δυναμικό των οικονομιών μας και επιβαρύνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αυτό αποδυναμώνει επίσης τα δικαιώματα των καταναλωτών και των εργαζομένων. Η Επιτροπή επέβαλε το δικαίο της ΕΕ σε ευρύ φάσμα πολιτικών για την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων.

Συνθήκες εργασίας

Οι δίκαιες και αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας είναι βασικό στοιχείο της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς της Ευρώπης. Η ΕΕ έχει θεσπίσει ελάχιστα πρότυπα που ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη όσον αφορά τον [χρόνο εργασίας](#), τη [μερική απασχόληση](#) και την [εργασία ορισμένου χρόνου](#), καθώς και την [εργασία μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης](#). Το 2022 η Επιτροπή έλαβε ορισμένα μέτρα για την επιβολή των κανόνων αυτών. Κίνησε [διαδικασίες επί παραβάσει κατά 19 κρατών μελών](#) για τη μη έγκαιρη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο των [κανόνων της ΕΕ](#) για διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας. Μετά από καταγγελία, η Επιτροπή έλαβε επίσης μέτρα κατά της [Ιρλανδίας](#) σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων των εργαζομένων βάσει της [οδηγίας για το ευρωπαϊκό συμβούλιο εργαζομένων](#), η οποία έχει στόχο να διασφαλίσει ότι το προσωπικό που εργάζεται για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την ΕΕ έχει το δικαίωμα να ενημερώνεται και να ζητείται η γνώμη του σχετικά με διακρατικά ζητήματα.

Υγεία και ασφάλεια στην εργασία

Η ΕΕ έχει αναπτύξει ένα εκτεταμένο σύνολο κανόνων για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία προκειμένου να διασφαλίσει υψηλό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων. Οι υγιεινές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας συνεπάγονται υγιές και παραγωγικό εργατικό δυναμικό. Τα μέτρα επιβολής της νομοθεσίας που έλαβε η Επιτροπή επικεντρώθηκαν στην εμπρόθεσμη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία των κανόνων της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Η Επιτροπή περάτωσε 19 διαδικασίες επί παραβάσει, διότι τα κράτη μέλη είχαν μεταφέρει τις σχετικές οδηγίες στο εθνικό τους δίκαιο. Οι κανόνες αυτοί αφορούσαν επικαιροποιήσεις της [οδηγίας για τους καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες](#), έναν [πέμπτο κατάλογο ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης](#) και τεχνικές προσαρμογές των οδηγιών στους τομείς των [μέσων ατομικής προστασίας](#), των [βιολογικών παραγόντων](#) και της [ιατρικής περίθαλψης στα πλοία](#).

Για την ταχεία ευθυγράμμιση των εθνικών μέτρων με τον [τέταρτο κατάλογο ενδεικτικών οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης](#), η Επιτροπή έδωσε συνέχεια στο στάδιο που προηγείται της κίνησης διαδικασίας επί παραβάσει (EU Pilot) με 13 κράτη μέλη. Χάρη στον διάλογο αυτό, δύο κράτη μέλη πέτυχαν τη συμμόρφωση με την οδηγία το 2022. Όλα τα άλλα κράτη μέλη, εκτός από ένα, έχουν δεσμευτεί να ευθυγραμμίσουν την εθνική τους νομοθεσία με τους κανόνες της ΕΕ. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε επίσης τη διαδικασία EU Pilot με 15 κράτη μέλη σχετικά με τη συμμόρφωσή τους όσον αφορά την από μέρους τους μεταφορά της επικαιροποιημένης [οδηγίας για τους καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες](#) [[οδηγία \(ΕΕ\) 2017/2398](#)]. Δύο κράτη μέλη προσαρμοσαν ήδη τους κανόνες τους στα τέλη του 2022 για να διασφαλίσουν τη συμμόρφωσή τους.

Κινητικότητα του εργατικού δυναμικού

Η [ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων](#) αποτελεί μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες της ΕΕ. Περιλαμβάνει όχι μόνο το δικαίωμα εργασίας σε άλλο κράτος μέλος, αλλά και το δικαίωμα αναζήτησης εργασίας σε άλλο κράτος μέλος και διαμονής για τον σκοπό αυτό στο εν λόγω κράτος μέλος.

Οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να διαμένουν σε άλλο κράτος μέλος για τρεις μήνες, με μόνη απαίτηση την κατοχή έγκυρου εγγράφου ταυτότητας. Μετά από τρεις μήνες, οι χώρες της ΕΕ πρέπει να επιτρέπουν στα άτομα που αναζητούν εργασία στην ΕΕ να παραμείνουν για εύλογο χρονικό διάστημα μετά την εγγραφή τους στις υπηρεσίες απασχόλησης. Αυτό

αναμένεται να τους δώσει τη δυνατότητα να βρουν εργασία που να αντιστοιχεί στα επαγγελματικά προσόντα τους και να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την έναρξη της εργασίας. Μόνο μετά την παρέλευση του εύλογου χρονικού διαστήματος τα κράτη μέλη υποδοχής μπορούν να απαιτήσουν από τα άτομα που αναζητούν εργασία να αποδείξουν τις πραγματικές πιθανότητές τους να βρουν εργασία, εάν επιθυμούν να παραμείνουν για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Έπειτα από καταγγελία πολίτη, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά του [Βελγίου](#), διότι η βελγική νομοθεσία απαιτεί από τα άτομα που αναζητούν εργασία στην ΕΕ να αποδείξουν ότι έχουν πραγματικές πιθανότητες να βρουν εργασία αμέσως μετά τους πρώτους τρεις μήνες διαμονής τους στο Βέλγιο.

Σε μια άλλη υπόθεση σχετικά με την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού που τέθηκε υπόψη της Επιτροπής από καταγγέλλοντες, η [Ελλάδα](#) συμφώνησε να αλλάξει τη νομοθεσία της μετά την κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει από την Επιτροπή, ώστε να επιτρέπει σε υπηκόους της ΕΕ την πρόσβαση σε διευθυντικές θέσεις στο κοινοβούλιό της.

Συντονισμός της κοινωνικής ασφάλισης

Το δίκαιο της ΕΕ συντονίζει τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης των κρατών μελών, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική άσκηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων. Συμβάλλει στη βελτίωση του επιπέδου προστασίας της κοινωνικής ασφάλισης των ατόμων που μετακινούνται εντός της ΕΕ.

Στις 16 Ιουνίου 2022 το [Δικαστήριο](#) επιβεβαίωσε τη θέση της Επιτροπής σε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Αυστρίας](#). Η Αυστρία είχε θεσπίσει τιμαριθμική αναπροσαρμογή των οικογενειακών επιδομάτων, η οποία προέβλεπε διαφορετικά ποσά για τις εν λόγω παροχές ανάλογα με τον τόπο διαμονής του οικείου παιδιού εντός της ΕΕ. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η εν λόγω τιμαριθμική αναπροσαρμογή αντιβαίνει στο δίκαιο της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Στη συνέχεια, η Αυστρία έλαβε μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης. Η Επιτροπή κίνησε επίσης παρόμοια διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Γερμανίας](#).

Καλύτερη ενημέρωση και στήριξη για πολίτες και επιχειρήσεις

Το 2022, υπό το πρίσμα των συνεπειών της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία, ήταν πιο σημαντικό από ποτέ τα άτομα και οι επιχειρήσεις να μπορέσουν να συνεχίσουν να βασίζονται στις ευκαιρίες που προσφέρει η ενιαία αγορά. Η συνεργασία μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών είναι ο ταχύτερος τρόπος για την άρση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία. Τα εργαλεία διακυβέρνησης της ενιαίας αγοράς, όπως η [διαδικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου»](#), ο [ιστότοπος «Η Ευρώπη σου — Συμβουλές»](#) και το [SOLVIT](#), παρέχουν στους πολίτες και στις επιχειρήσεις σαφείς πληροφορίες, βοήθεια και λύσεις σε προβλήματα.

Δίνουν τη δυνατότητα τόσο σε ιδιώτες όσο και σε επιχειρήσεις να κάνουν πλήρη χρήση των ενωσιακών δικαιωμάτων τους στην ενιαία αγορά. Επίσης, τα στοιχεία που συλλέγουν τα εργαλεία αυτά βοηθούν στον προσδιορισμό και στη διόρθωση τυχόν υφιστάμενων προβλημάτων. Το 2022 το SOLVIT βοήθησε περισσότερους από 2 400 πολίτες και επιχειρήσεις, αντιμετωπίζοντας τα προβλήματά τους. Ο ιστότοπος «Η Ευρώπη σου — Συμβουλές» κλήθηκε από πολίτες και επιχειρήσεις να γνωμοδοτήσει σχεδόν 28 000 φορές σχετικά με τα δικαιώματά τους στην ενιαία αγορά.

Βελτίωση της νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών και της αναγνώρισης προσόντων

Η [οδηγία για τον έλεγχο αναλογικότητας](#) υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τυχόν απαιτήσεις τις οποίες θεσπίζουν ή τροποποιούν σχετικά με επαγγέλματα είναι αναγκαίες και ισορροπημένες. Οι επαχθείς εθνικοί κανόνες δυσχεραίνουν την πρόσβαση ειδικευμένων υποψηφίων σε ευρύ φάσμα επαγγελμάτων ή την άσκηση των εν λόγω επαγγελμάτων από ειδικευμένους

υποψηφίους. Η Επιτροπή έλαβε αποφάσεις παράβασης σε σχέση με πέντε κράτη μέλη για να διασφαλίσει την πλήρη και ορθή μεταφορά των κανόνων στο εθνικό δίκαιο.

Με την [οδηγία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων](#) διευκολύνεται η παροχή υπηρεσιών από επαγγελματίες σε ολόκληρη την Ευρώπη, διασφαλίζοντας παράλληλα βελτιωμένη προστασία καταναλωτών και πολιτών. Η Επιτροπή ενέργησε σθεναρά κατά των κρατών μελών στα οποία συνεχίστηκε η παραβίαση της οδηγίας, μεταξύ άλλων παραπέμποντας τα εν λόγω κράτη μέλη στο Δικαστήριο, όπου αυτό ήταν αναγκαίο. Κατέστη δυνατό να περατώσει διαδικασίες κατά της Ιταλίας, της Αυστρίας και της Σουηδίας, όπου οι

επαγγελματίες απολαμβάνουν πια πλήρως αυτά τα πλεονεκτήματα.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει το [Βέλγιο](#) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για τον έλεγχο αναλογικότητας, ενώ περάτωσε τις διαδικασίες κατά της Κύπρου και της Λετονίας. Ωστόσο, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει διαδικασίες κατά της [Ισπανίας](#), της [Κύπρου](#) και της [Λετονίας](#) για πλημμελή μεταφορά των εν λόγω κανόνων στο εθνικό δίκαιο.

Όσον αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, η Επιτροπή παρέπεμψε την [Πορτογαλία](#) και τη [Σλοβακία](#) στο Δικαστήριο. Η πρώτη από τις δύο αυτές υποθέσεις αφορά ζητήματα που τέθηκαν μέσω καταγγελίας. Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασίες κατά του [Βελγίου](#), της [Ελλάδας](#) και της [Μάλτας](#), λόγω εσφαλμένης μεταφοράς των εν λόγω κανόνων στο εθνικό δίκαιο.

Πρόληψη της πτώχευσης βιώσιμων επιχειρήσεων

Η [οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα](#) έχει στόχο να αποτρέψει την πρόωγη πτώχευση και να δημιουργήσει ένα υγιές περιβάλλον ώστε οι αφερέγγυες επιχειρήσεις να μπορούν να ανακάμψουν. Παρέχει τις προϋποθέσεις για την έγκαιρη αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες. Οι νέοι κανόνες αυξάνουν επίσης την αποδοτικότητα των διαδικασιών αφερεγγυότητας και προωθούν τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά [10 κρατών μελών](#), λόγω μη μεταφοράς της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες

Οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες βρίσκονται στο επίκεντρο της ενιαίας αγοράς. Οι κανόνες της ΕΕ διασφαλίζουν ότι οι ενδιαμέσσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και οι χρηματοπιστωτικές αγορές υπόκεινται σε κατάλληλη ρύθμιση και εποπτεία, με στόχο τη σταθερότητα, την ανταγωνιστικότητα και τη διαφάνεια. Καλύπτουν τους κύριους παράγοντες στις χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως τις

τράπεζες, τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τους διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων και άλλους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Οι πρόσφατα επικαιροποιημένοι κανόνες της ΕΕ επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι οι εν λόγω ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί είναι ακόμη πιο ανθεκτικοί και εποπτεύονται καλύτερα, ώστε να αυξηθεί η ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις επιπτώσεις κρίσεων όπως η πανδημία ή ο πόλεμος στην Ουκρανία. Οι κανόνες αποσκοπούν επίσης στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης, μειώνοντας παράλληλα τις πιέσεις στο περιβάλλον και λαμβάνοντας υπόψη την κοινωνική διάσταση. Η Επιτροπή περάτωσε 26 διαδικασίες επί παραβάσει μετά την πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών διαφόρων οδηγιών στον τομέα αυτό.

Η Επιτροπή κίνησε 37 διαδικασίες επί παραβάσει κατά κρατών μελών που δεν μετέφεραν πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο τις διάφορες οδηγίες για τους ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και, συγκεκριμένα, αυτές που αφορούν:

- την [ανάκαμψη των κεφαλαιαγορών](#)
- [ζητήματα βιωσιμότητας](#) για τα χρηματοδοτικά μέσα και τα επενδυτικά κεφάλαια
- [έγγραφα βασικών πληροφοριών](#) για επιχειρήσεις συλλογικών επενδύσεων.

Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια σε άλλες εννέα διαδικασίες επί παραβάσει σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ για τη [διασυνοριακή διανομή κεφαλαίων](#), τις [πλατφόρμες συμμετοχικής χρηματοδότησης](#) και τους [ελέγχους](#).

Πληρωμές λιανικής

Οι πληρωμές λιανικής είναι απαραίτητες για την ευρωπαϊκή οικονομία. Τα αποδοτικά συστήματα πληρωμών μικρής αξίας είναι απαραίτητα για την ομαλή λειτουργία πολλών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των λιανικών πωλήσεων, των πληρωμών μεταξύ επιχειρήσεων, των πληρωμών για υπηρεσίες κοινής ωφελείας και ενοικίου κ.λπ. Η [αναθεωρημένη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών \(PSD2\)](#) και ο [κανονισμός SEPA](#) είναι δύο από τα νομοθετήματα της ΕΕ που διαμορφώνουν τους κανόνες για τα συστήματα πληρωμών μικρής αξίας.

Η Επιτροπή συμμετείχε σε διαδικασία πριν από την κίνηση διαδικασίας επί παραβάσει (EU Pilot) με 20 κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο είχαν μεταφέρει την οδηγία PSD2 στο εθνικό τους δίκαιο. Συνέχισε επίσης τις προσπάθειες επιβολής της νομοθεσίας στα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των [διακρίσεων λόγω του IBAN](#): τέτοιες διακρίσεις υφίστανται όταν λογαριασμοί σε άλλα κράτη μέλη δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση άμεσων χρεώσεων ή για τη μεταφορά κεφαλαίων για εγχώριες υπηρεσίες πληρωμών, κατά παράβαση του κανονισμού SEPA.

Εποπτεία της εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες από τις εθνικές αρχές

Το δίκαιο της ΕΕ εξουσιοδοτεί τις [ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές](#) (στο εξής: ΕΕΑ) να διερευνούν πιθανές παραβιάσεις ή την πιθανή μη εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ από τις εθνικές αρχές που εργάζονται υπό την εποπτεία τους. Όταν οι έρευνες αποκαλύπτουν ότι μια εθνική αρχή δεν έχει εκτελέσει σωστά τον εποπτικό της ρόλο, η αρμόδια ΕΕΑ μπορεί να εκδίδει συστάσεις για την

αντιμετώπιση των ελλείψεων που έχει εντοπίσει. Τα μέτρα που λαμβάνει στη συνέχεια η εθνική εποπτική αρχή για την αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων παρακολουθούνται από την Επιτροπή, η οποία μπορεί να εκδίδει γνώμες αν δεν ακολουθούνται οι συστάσεις της ΕΕΑ. Το 2022 η Επιτροπή εξέδωσε [επίσημη γνώμη](#) με την οποία ζητούσε από τη σλοβακική αρχή εποπτείας του ασφαλιστικού τομέα να συμμορφωθεί πλήρως με τις οικείες υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς προληπτικής εποπτείας της ΕΕ για τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εταιρείες στην ΕΕ ([Φερεγγυότητα II](#)). Η γνώμη αυτή ακολουθεί τη σύσταση που εξέδωσε η [Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματιών Συντάξεων το ίδιο έτος](#).

Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότηση της τρομοκρατίας

Η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας συμβάλλει στην ασφάλεια, καθώς και στην προστασία της ακεραιότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Ως εκ τούτου, η αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες παραμένει στο επίκεντρο της πολιτικής επιβολής της Επιτροπής.

Η ενίσχυση της διαφάνειας είναι θεμελιώδους σημασίας για την καταπολέμηση της κατάχρησης των εταιρειών ως μετώπων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Επομένως, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς ιδιοκτήτες των εν λόγω εταιρειών, τους

«πραγματικούς δικαιούχους», αποθηκεύονται σε κεντρικό μητρώο. Ένα ακριβές καθεστώς γνωστοποίησης, το οποίο είναι διαφανές όσον αφορά τις δομές του πραγματικού δικαιούχου και του ελέγχου των επιχειρήσεων, αυξάνει την εμπιστοσύνη των επενδυτών και του ευρέος κοινού στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Για την επιβολή των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την καταχώριση των πραγματικών δικαιούχων, η Επιτροπή δρομολόγησε το στάδιο που προηγείται της διαδικασίας επί παραβάσει (EU Pilot) με όλα τα κράτη μέλη. Κίνησε επίσης διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Ισπανίας](#), της [Ιταλίας](#) και της [Λετονίας](#) για μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο, μη συμμόρφωση και κακή εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τα μητρώα πραγματικών δικαιούχων. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή ήταν σε θέση να περατώσει 11 διαδικασίες επί παραβάσει, διότι τα εμπλεκόμενα κράτη μέλη είχαν ολοκληρώσει τη μεταφορά της [5ης οδηγίας για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες](#), συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τα μητρώα πραγματικών δικαιούχων.

Οι [κανόνες της ΕΕ](#) ποινικοποιούν τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όταν αυτή διαπράττεται εκ προθέσεως και εν γνώσει του γεγονότος ότι τα επίμαχα περιουσιακά στοιχεία προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα. Διευκολύνουν την αστυνομική και δικαστική συνεργασία μεταξύ των χωρών της ΕΕ και εμποδίζουν τους εγκληματίες να επωφελούνται από λιγότερο αυστηρά νομικά συστήματα. Η Επιτροπή επέβαλε τους κανόνες αυτούς δίνοντας συνέχεια σε διαδικασία κατά του [Βελγίου](#) και κινώντας διαδικασίες κατά της [Λετονίας](#), της [Λιθουανίας](#), της [Μάλτας](#) και της [Πορτογαλίας](#), διότι δεν τους μετέτρεψαν σε εθνική νομοθεσία.

Κινητικότητα και μεταφορές

Οι [νέοι κανόνες](#) για τον τομέα των οδικών μεταφορών της ΕΕ διασφαλίζουν ισορροπία μεταξύ της κοινωνικής προστασίας των οδηγών και της ελευθερίας των μεταφορέων να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες μεταφορών. Η νομοθεσία της ΕΕ για την [απόσπαση οδηγών](#) ρυθμίζουν καταστάσεις στις οποίες οδηγοί αποστέλλονται από τον εργοδότη τους σε άλλο κράτος μέλος για να παράσχουν εκεί υπηρεσία σε προσωρινή βάση. Οι κανόνες αυτοί διασφαλίζουν ότι οι αποσπασμένοι οδηγοί λαμβάνουν τις αποδοχές του κράτους μέλους υποδοχής για την περίοδο της απόσπασής τους. Ευθυγραμμίζουν επίσης τα μέτρα επιθεώρησης σε ολόκληρη την ΕΕ.

Δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν είχαν ακόμη μεταφέρει τους κανόνες αυτούς στο εθνικό τους δίκαιο, η Επιτροπή συνέχισε τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά [οκτώ κρατών μελών](#), ώστε οι αποσπασμένοι οδηγοί να μπορούν να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματά τους το συντομότερο δυνατόν. Η Επιτροπή συνέχισε επίσης τις διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Ελλάδας](#) για μη συμμόρφωση με τους κανόνες της ΕΕ σχετικά με τους [ελέγχους καθ' οδόν](#) και κατά της [Δανίας](#) για μη συμμόρφωση με τους [κανόνες για τις ενδομεταφορές](#) όσον αφορά τις μεταφορές επιβατών λεωφορείων και πούλμαν.

Στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, η Επιτροπή συνέχισε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Πορτογαλίας](#), λόγω εσφαλμένης εφαρμογής των κανόνων της ΕΕ για την ασφάλεια και το περιβάλλον σχετικά με τον [εξοπλισμό πλοίων](#). Επίσης, μετά από καταγγελία που αφορούσε την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα της ναυτιλίας, η Επιτροπή κάλεσε τη [Μάλτα](#) να εφαρμόσει ορθά το δίκαιο της ΕΕ όσον αφορά το καθεστώς της για τους λιμενεργάτες.

Οι εσωτερικές πλωτές μεταφορές αποτελούν ανταγωνιστική εναλλακτική λύση έναντι των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών. Συμβάλλουν επίσης στη μείωση της κυκλοφορίας στα υπερφορτωμένα οδικά δίκτυα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές. Η Επιτροπή επέβαλε τους κανόνες της ΕΕ στον τομέα αυτό δίνοντας συνέχεια σε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Τσεχίας](#), της [Ισπανίας](#), του [Λουξεμβούργου](#), της [Πολωνίας](#), της [Πορτογαλίας](#) και της [Σλοβενίας](#) για μη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την [αναγνώριση των επαγγελματιών προσόντων στην εσωτερική ναυσιπλοΐα](#). Οι κανόνες αυτοί θεσπίζουν ένα τυποποιημένο σύστημα πιστοποίησης και αναγνώρισης των ατόμων που χειρίζονται σκάφη στις εσωτερικές πλωτές οδούς, το οποίο επιτρέπει στους κατόχους πιστοποιητικών να δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η Επιτροπή κίνησε επίσης διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Γερμανίας](#), της [Κροατίας](#), της [Ουγγαρίας](#) και της [Αυστρίας](#), διότι δεν έλαβαν μέτρα βάσει της θέσης της ΕΕ στο πλαίσιο της Επιτροπής για τον Δούναβη. Ο εν λόγω διεθνής οργανισμός ασχολείται με το καθεστώς ναυσιπλοΐας στον ποταμό Δούναβη. Τα τέσσερα κράτη μέλη ψήφισαν επί θεμάτων για τα οποία η ΕΕ έχει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα χωρίς προκαθορισμένη θέση της ΕΕ, γεγονός που αντιβαίνει στην αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της ΕΕ.

Άμεση φορολογία

Η ενιαία αγορά εγγυάται ότι οι πολίτες και οι επιχειρήσεις έχουν την ελευθερία να κυκλοφορούν, να δραστηριοποιούνται και να επενδύουν πέρα από τα εθνικά σύνορα. Ωστόσο, καθώς οι εθνικοί κανόνες για την άμεση φορολογία δεν είναι ευθυγραμμισμένοι και υπάρχουν διαφορές στα φορολογικά συστήματα των κρατών μελών, εξακολουθούν να υπάρχουν οδοί επιθετικού

φορολογικού σχεδιασμού και φοροαποφυγής. Για την πρόληψη περιπτώσεων ακούσιας μη φορολόγησης ως αποτέλεσμα τέτοιων πρακτικών, τα κράτη μέλη συνεργάζονται στενά και προσεγγίζουν τους εθνικούς κανόνες μέσω οδηγιών της ΕΕ.

Μία από τις βασικές οδηγίες στον τομέα αυτό που επηρεάζει άμεσα τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς είναι η [οδηγία για τους κανόνες κατά των πρακτικών φοροαποφυγής](#). Η Επιτροπή επέβαλε επιτυχώς τους κανόνες αυτούς το 2022: πρώτον, εξασφαλίζοντας

την πλήρη μεταφορά τους στο βουλγαρικό, το τσεχικό, το γερμανικό, το ιρλανδικό και το ισπανικό εθνικό δίκαιο. Επίσης, η Επιτροπή διασφάλισε την ορθή μεταφορά των κανόνων στο εθνικό δίκαιο της Βουλγαρίας και της Κύπρου, οι οποίες ευθυγράμμισαν την εθνική τους νομοθεσία ως αποτέλεσμα διαδικασιών επί παραβάσει.

Η Επιτροπή έλαβε περαιτέρω μέτρα κατά της [Ελλάδας και της Ισπανίας](#), διότι δεν μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο τη διάταξη της οδηγίας σχετικά με τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση αντιστροφών υβριδικών μέσων. Οι κανόνες αυτοί εμποδίζουν τους φορολογούμενους να εκμεταλλεύονται τις διαφορές μεταξύ των φορολογικών συστημάτων προκειμένου να καταβάλλουν λιγότερους ή καθόλου φόρους και, επομένως, αποτρέπουν τη διάβρωση της φορολογικής βάσης.

Αρκετά άλλα κράτη μέλη ευθυγράμμισαν την εθνική τους νομοθεσία με τους κανόνες της ΕΕ για την άμεση φορολογία ως αποτέλεσμα του έργου επιβολής της Επιτροπής: το Βέλγιο κατάργησε τον μεροληπτικό υπολογισμό των εισοδημάτων από ακίνητα που βρίσκονται στην αλλοδαπή· η Ισπανία έπαυσε τη διακριτική φορολόγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι, καθώς και των συνεισφερόντων και των δωρητών τους· και η Ελλάδα επίλυσε το ζήτημα της διαφορετικής φορολογικής μεταχείρισης με βάση το κριτήριο του τόπου (κράτους) όπου κατέχονται τα κληρονομηθέντα περιουσιακά στοιχεία ή οι επενδύσεις.

Έπειτα από αρκετές καταγγελίες πολιτών, η Επιτροπή έλαβε μέτρα επιβολής κατά της [Γερμανίας](#) για να ευθυγραμμίσει τους κανόνες της σχετικά με τον υπολογισμό των επιδομάτων για τους διασυννοριακούς εργαζομένους με το δίκαιο της ΕΕ, ώστε να αποφεύγονται οι διακρίσεις. Οι κανόνες έθεταν σε μειονεκτική θέση τους εργαζομένους που απασχολούνταν στη Γερμανία και διέμεναν σε γειτονική χώρα όσον αφορά τα επιδόματα εργασίας και ασθενείας και τα επιδόματα ανεργίας, παραβιάζοντας έτσι τους [κανόνες της ΕΕ](#) για την [ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων](#).

Η Επιτροπή περάτωσε υπόθεση κατά της [Ισπανίας](#) για επιβολή δυσανάλογων κυρώσεων σε Ισπανούς φορολογούμενους για τη μη υποβολή της δήλωσής τους σχετικά με περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην αλλοδαπή μέσω ηλεκτρονικού εντύπου («Modelo 720»). Αφού το Δικαστήριο επιβεβαίωσε τη θέση της Επιτροπής, η Ισπανία τροποποίησε την εθνική της νομοθεσία, σύμφωνα με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων. Η υπόθεση αποτέλεσε επίσης αντικείμενο αναφοράς προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Έμμεση φορολογία

Οι κανόνες της ΕΕ για τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης έχουν στόχο να αποτρέπουν τις επιχειρήσεις σε μια χώρα της ΕΕ από το να έχουν αθέμιτο φορολογικό πλεονέκτημα έναντι των επιχειρήσεων σε άλλες χώρες της ΕΕ. Ως εκ τούτου, συμβάλλουν στην αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά. Για την προστασία της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, το δίκαιο της ΕΕ διασφαλίζει ότι οι φόροι που σχετίζονται με τα αυτοκίνητα δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος των αυτοκινήτων που εισάγονται από άλλη χώρα της ΕΕ.

Η Επιτροπή παρέπεμψε τη [Μάλτα](#) στο Δικαστήριο για την επιβολή υψηλότερου ετήσιου φόρου για την ταξινόμηση μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που εισήχθησαν στη Μάλτα μετά την 1η Ιανουαρίου 2009 από άλλες χώρες της ΕΕ σε σύγκριση με τον φόρο που καταβαλλόταν για παρόμοια αυτοκίνητα που είχαν ήδη ταξινομηθεί στη Μάλτα πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Το 2022 η Επιτροπή έδωσε ιδιαίτερη σημασία στην παρακολούθηση των προσπαθειών των κρατών μελών να εφαρμόσουν το [αναθεωρημένο κοινό πλαίσιο για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης](#), όπως η αλκοόλη, ο καπνός και η ενέργεια. Οι κανόνες αυτοί βελτιώνουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης στην ενιαία αγορά, απλουστεύοντας την εξαγωγή και την εισαγωγή προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης και την αλληλεπίδραση μεταξύ των εμπορών. Διασφαλίζουν επίσης την είσπραξη του σωστού φόρου.

Η Επιτροπή παρακολούθησε επίσης την εφαρμογή των [αναθεωρημένων κανόνων για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη](#), οι οποίοι εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2022. Οι κανόνες αυτοί θεσπίζουν ένα κοινό σύστημα πιστοποίησης για τους μικρούς παραγωγούς, προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους σε χαμηλούς συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 16 κρατών μελών και προχώρησε στο επόμενο βήμα στις διαδικασίες της κατά του [Βελγίου](#), της [Ελλάδας](#), της [Λετονίας](#), του [Λουξεμβούργου](#) και της [Πορτογαλίας](#), διότι δεν κοινοποίησαν εθνικά μέτρα για την πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο του αναθεωρημένου κοινού πλαισίου για τα προϊόντα που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 11 κρατών μελών και έδωσε περαιτέρω συνέχεια στη διαδικασία κατά της [Πορτογαλίας](#) για τη μη διασφάλιση της πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο των αναθεωρημένων κανόνων για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη.

Η Επιτροπή παρακολούθησε επίσης την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των [προσωρινών απαλλαγών από τον ΦΠΑ για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19](#). Κατά την κορύφωση της πανδημίας, οι κανόνες αυτοί επέτρεψαν στην Επιτροπή και στους οργανισμούς της ΕΕ να εισάγουν και να αγοράζουν αγαθά και υπηρεσίες χωρίς ΦΠΑ, ώστε να τα διανέμουν δωρεάν στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά οκτώ κρατών μελών και έδωσε περαιτέρω συνέχεια στη διαδικασία κατά της [Κύπρου](#) για μη πλήρη μεταφορά των εν λόγω κανόνων στο εθνικό δίκαιο.

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων επιβολής του νόμου, η Επιτροπή συνέχισε να στοχεύει εθνικά φορολογικά μέτρα τα οποία στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στην ενιαία αγορά. Η Επιτροπή έδωσε συνέχεια σε διαδικασία κατά της εσφαλμένης εφαρμογής από την [Ελλάδα](#) της απαλλαγής από τον ΦΠΑ των εμπορικών ταχυδρομικών υπηρεσιών που παρέχει ο πάροχος καθολικής υπηρεσίας στην

Ελλάδα. Περάτωσε τη διαδικασία επί παραβάσει κατά της Γερμανίας, καθόσον η γερμανική νομοθεσία εφαρμόζει πλέον ορθά το σύστημα του ενιαίου συντελεστή ΦΠΑ για τους αγρότες, εξαλείφοντας τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού.

Για την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, οι [κανόνες διοικητικής συνεργασίας](#) υποχρεώνουν τα κράτη μέλη, από την 1η Ιανουαρίου 2020, να παρέχουν πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις ταξινομήσεις

οχημάτων σε άλλα κράτη μέλη, μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών για Οχήματα και άδειες Οδήγησης (EUCARIS). Μετά από επιτυχημένους διαλόγους στο πλαίσιο του EU Pilot, η Επιτροπή διασφάλισε ότι η Δανία, η Ιρλανδία, η Γαλλία, η Κύπρος, η Μάλτα και η Σλοβενία έλαβαν μέτρα για την ορθή ανάπτυξη της πλατφόρμας τεχνολογίας πληροφοριών (στο εξής: ΤΠ), η οποία θα δώσει στις αρχές τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα οχήματα. Για ένα κράτος μέλος, η διαδικασία EU Pilot βρίσκεται ακόμη σε εξέλιξη.

Τελωνεία

Ο ενωσιακός τελωνειακός κώδικας καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τους τελωνειακούς κανόνες και τις τελωνειακές διαδικασίες στο τελωνειακό έδαφος της ΕΕ, προσαρμοσμένο στα σύγχρονα εμπορικά μοντέλα και εργαλεία επικοινωνίας.

Για την επιβολή του κώδικα, η Επιτροπή διερεύνησε το ζήτημα της δήλωσης δασμολογητέας αξίας χαμηλότερης της πραγματικής, τα τελωνειακά συστήματα ΤΠ στα κράτη μέλη και τις εθνικές επιβαρύνσεις που έχουν αποτέλεσμα ισοδύναμο των τελωνειακών δασμών μεταξύ των κρατών μελών. Η Επιτροπή συνέχισε επίσης την έρευνά της σε όλα τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή της [μονοαπευθυντικής θυρίδας για τις εισαγωγές](#), μιας ηλεκτρονικής πύλης που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις για να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά τον ΦΠΑ στο ηλεκτρονικό εμπόριο στις εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων εμπορευμάτων.

Όσον αφορά τις κυρώσεις βάσει του κώδικα, η Επιτροπή οριστικοποίησε [έκθεση](#) για την αξιολόγηση τελωνειακών παραβάσεων και κυρώσεων στα κράτη μέλη. Θα δοθεί συνέχεια στην έκθεση στο πλαίσιο της επικείμενης μεταρρύθμισης της τελωνειακής ένωσης της ΕΕ.

Ανταγωνισμός

Η πολιτική ανταγωνισμού της ΕΕ αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού, στο πλαίσιο των οποίων οι εταιρείες ενθαρρύνονται να καινοτομούν και να προσφέρουν ποιοτικά αγαθά και υπηρεσίες με τους ευνοϊκότερους όρους. Η πολιτική αυτή επιβάλλεται από τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού, από κοινού με την Επιτροπή.

Η εφαρμογή της [οδηγίας ΕΔΑ+](#) διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαδικασία αυτή, καθώς αυξάνει τις εξουσίες και την αποτελεσματικότητα των εθνικών αρχών ανταγωνισμού. Η Επιτροπή συνέχισε να επιβάλλει την οδηγία δίνοντας περαιτέρω συνέχεια σε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Εσθονίας](#), του [Λουξεμβούργου](#), της [Πολωνίας](#) και της [Σλοβενίας](#), επειδή δεν εφάρμοσαν πλήρως τους εν λόγω κανόνες.

Πρώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής και της ευρωπαϊκής δημοκρατίας

«Σήμερα πια βλέπουμε όλοι και όλες ότι πρέπει να παλέψουμε για τις δημοκρατίες μας. Κάθε μέρα. Πρέπει να τις προστατεύσουμε τόσο από τις εξωτερικές απειλές που δέχονται όσο και από το σαράκι που τις ροκανίζει από μέσα. Η προστασία του κράτους δικαίου είναι καθήκον της Επιτροπής μου και ο πιο ευγενής της ρόλος.»

Ομιλία της προέδρου, κ. von der Leyen, για την κατάσταση της Ένωσης το 2022

Για την οικοδόμηση μιας πιο ισχυρής, πράσινης και υγιούς Ευρώπης για την επόμενη γενιά απαιτείται μια Ευρώπη που υπερασπίζεται τις αξίες της και διαφυλάσσει τις δημοκρατίες της. Το δίκαιο αποτελεί το καλύτερο μέσο που διαθέτει η ΕΕ προκειμένου να καταστήσει τους πολίτες, τις επιχειρήσεις και το περιβάλλον μας κοινωνούς των οφελών της. Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή απέδειξε εκ νέου, το 2022, την αποφασιστικότητά της να προστατεύει το κράτος δικαίου, τις αξίες μας και τα θεμελιώδη δικαιώματα σε ολόκληρη την ΕΕ.

Κράτος δικαίου

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί όλα τα [εργαλεία](#) που έχει στη διάθεσή της για την προστασία και την προώθηση του κράτους δικαίου στην ΕΕ. Μια ισχυρή συνιστώσα είναι ο ετήσιος κύκλος [εχθέσεων για το κράτος δικαίου](#).

Η εν λόγω ετήσια έκθεση απευθύνεται σε όλα τα κράτη μέλη με σκοπό την προώθηση του κράτους δικαίου, αποτρέποντας την εμφάνιση ή την επιδείνωση προβλημάτων. Το 2022 η Επιτροπή υπέβαλε για πρώτη φορά στα κράτη μέλη [ειδικές ανά χώρα συστάσεις](#) σχετικά με το κράτος δικαίου. Η Επιτροπή αντιμετώπισε σοβαρά ζητήματα σχετικά με το κράτος δικαίου με διαδικασίες επί παραβάσει, κυρίως όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης ή τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου της ΕΕ.

Ένα άλλο μέρος της εργαλειοθήκης της ΕΕ για το κράτος δικαίου είναι ο [κανονισμός για την αιρεσιμότητα](#), ο οποίος προστατεύει τον προϋπολογισμό της ΕΕ από τις επιπτώσεις παραβιάσεων του κράτους δικαίου στα κράτη μέλη. Η Επιτροπή αξιοποίησε πλήρως τον κανονισμό το 2022. Στις

15 Δεκεμβρίου 2022, με βάση πρόταση της Επιτροπής βάσει του κανονισμού για την αιρεσιμότητα, το [Συμβούλιο](#) ενέκρινε μέτρα για την προστασία του προϋπολογισμού της ΕΕ από παραβιάσεις των αρχών του κράτους δικαίου στην Ουγγαρία.

Η Επιτροπή έδωσε περαιτέρω συνέχεια σε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Πολωνίας](#) σχετικά με το πολωνικό Συνταγματικό Δικαστήριο και τη νομολογία του. Η Επιτροπή έκρινε ότι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου παραβιάζουν διατάξεις της Συνθήκης ΕΕ και αντιβαίνουν στις γενικές αρχές της αυτονομίας, της υπεροχής, της αποτελεσματικότητας, της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης, καθώς και στη δεσμευτική ισχύ των αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε μια άλλη υπόθεση κατά της Πολωνίας, κατά τη διάρκεια του 2022, η Επιτροπή συνέχισε να εκδίδει έγγραφα με τα οποία ζητούσε την καταβολή ημερήσιων χρηματικών ποινών, οι οποίες είχαν [διαταχθεί](#) από τον αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου. Στο πλαίσιο της εν λόγω [διαδικασίας επί παραβάσει](#), η Επιτροπή είχε ζητήσει επειγόντως τη λήψη προσωρινών μέτρων για την προστασία της ανεξαρτησίας των Πολωνών δικαστών.

Προστασία των ατόμων που καταγγέλλουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης

Οι πληροφοριοδότες δημόσιου συμφέροντος συμβάλλουν στην πρόληψη ζημίας και στον εντοπισμό απειλών ή βλαβών για το δημόσιο συμφέρον. Προωθούν τις θεμελιώδεις αξίες του κράτους δικαίου και της δημοκρατίας, καθώς και το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Οι [κανόνες της ΕΕ](#) τούς προστατεύουν από αντίποινα στην περίπτωση καταγγελίας παραβιάσεων του

δικαίου της ΕΕ. Απαιτούν επίσης από τα κράτη μέλη να προβλέπουν αποτελεσματικούς διαύλους για την καταγγελία τέτοιων παραβιάσεων σε εμπιστευτική βάση.

Το 2022 η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά 26 κρατών μελών, διότι δεν μετέφεραν τους κανόνες στο εθνικό τους δίκαιο εμπρόθεσμα ή καθυστέρησαν την έναρξη ισχύος τους. Η Επιτροπή προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά 19 [κρατών μελών](#) στα οποία συνεχίστηκαν οι παραβιάσεις.

Καταπολέμηση των διακρίσεων, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας

Οι [κανόνες της ΕΕ](#) προβλέπουν ότι οι πράξεις ρατσισμού και ξενοφοβίας τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις. Το 2022 η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για την επιβολή αυτών των κανόνων. Για παράδειγμα, η Λιθουανία αναθεώρησε τον ποινικό της κώδικα, αντιμετωπίζοντας έτσι τις ελλείψεις στην ποινικοποίηση της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους. Η Επιτροπή έλαβε επίσης μέτρα για την προστασία των ΛΟΑΤΚΙ από τις διακρίσεις.

Η Επιτροπή παρέπεμψε την [Ουγγαρία](#) στο Δικαστήριο εξαιτίας εθνικών κανόνων που εισάγουν διακρίσεις σε βάρος ατόμων με βάση τον γενετήσιο προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου τους. Η ουγγρική νομοθεσία απαγορεύει ή περιορίζει την πρόσβαση σε περιεχόμενο που «προωθεί ή απεικονίζει» τη λεγόμενη «απόκλιση από την ταυτότητα του εαυτού η οποία αντιστοιχεί στο φύλο κατά τη γέννηση, την αλλαγή φύλου ή την ομοφυλοφιλία» για ανηλίκους. Η Επιτροπή έκρινε ότι η νομοθεσία παραβιάζει διάφορους κανόνες της ΕΕ, τόσο τους κανόνες της ενιαίας αγοράς όσο και τα θεμελιώδη δικαιώματα των ατόμων, ιδίως των ΛΟΑΤΚΙ, καθώς και τις κοινές αξίες που βρίσκονται στον πυρήνα της ΕΕ.

Πρώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά [19 κρατών μελών](#) λόγω της μη πλήρους μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Η οδηγία αποσκοπεί στη διασφάλιση της ισότητας στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, διευκολύνοντας τον συνδυασμό επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής για τους εργαζομένους που έχουν ευθύνες φροντίδας και ενθαρρύνοντας την ίση κατανομή των ευθυνών φροντίδας μεταξύ των γονέων.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ, το οποίο κατοχυρώνεται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Η Επιτροπή αξιολόγησε, κατά προτεραιότητα, τη συμμόρφωση της εθνικής νομοθεσίας με τη σχετική νομοθεσία της ΕΕ, συγκεκριμένα τον [γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων \(ΓΚΠΔ\)](#) και την [οδηγία για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου](#), δίνοντας, κατά περίπτωση, συνέχεια σε διαδικασίες επί παραβάσει. Η Επιτροπή δημοσίευσε την [πρώτη της έκθεση](#) σχετικά με την εφαρμογή και τη λειτουργία της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου.

Δεδομένου ότι οι εθνικές αρχές προστασίας δεδομένων διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην επιβολή των κανόνων προστασίας των δεδομένων στα κράτη μέλη, η Επιτροπή υπερασπίζεται την ανεξαρτησία τους και διασφαλίζει ότι διαθέτουν διορθωτικές εξουσίες. Η Επιτροπή υπέβαλε επίσης [έκθεση](#) σχετικά με την εφαρμογή των [κανόνων](#) προστασίας των δεδομένων από τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ.

Η Επιτροπή κίνησε διαδικασία επί παραβάσει κατά της [Σλοβενίας](#) λόγω μη επικαιροποίησης του πλαισίου της για την προστασία των δεδομένων και χορήγησης ανεπαρκών διορθωτικών εξουσιών στην οικεία αρχή προστασίας δεδομένων. Κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Φινλανδίας](#) και της [Σουηδίας](#) λόγω έλλειψης αποτελεσματικής δικαστικής προσφυγής κατά της αδράνειας των οικείων αρχών προστασίας δεδομένων. Η Επιτροπή κίνησε επίσης [διαδικασίες](#) επί παραβάσει κατά της [Γερμανίας](#) για τη μη πλήρη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας για την επιβολή του νόμου και για την εσφαλμένη μεταφορά κανόνων σχετικά με τις διορθωτικές εξουσίες των αρχών προστασίας δεδομένων. Κίνησε διαδικασία κατά της [Ελλάδας](#) για εσφαλμένη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο του πεδίου εφαρμογής και της νομιμότητας της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βάσει της οδηγίας για την προστασία των δεδομένων στο πλαίσιο της επιβολής του νόμου.

Προστασία της ιθαγένειας της ΕΕ

Η ιθαγένεια της ΕΕ και τα δικαιώματα που απορρέουν απ' αυτήν βρίσκονται στον πυρήνα της ΕΕ. Κάθε πρόσωπο που έχει την ιθαγένεια κράτους μέλους της ΕΕ έχει ταυτόχρονα και την ιθαγένεια της ΕΕ. Η ιθαγένεια της ΕΕ παρέχει αυτόματα το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία, την πρόσβαση στην ενιαία αγορά και το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις ευρωπαϊκές και τοπικές εκλογές. Για τους λόγους αυτούς, οι προϋποθέσεις απόκτησης και απώλειας της ιθαγένειας, οι οποίες ρυθμίζονται από το εθνικό δίκαιο κάθε κράτους μέλους, πρέπει να συμμορφώνονται με το δίκαιο της ΕΕ.

Η Επιτροπή αποφάσισε να παραπέμψει τη [Μάλτα](#) στο Δικαστήριο εξαιτίας του προγράμματος παραχώρησης υπηκοότητας σε επενδυτές. Το πρόγραμμα αυτό, γνωστό και ως πρόγραμμα «χρυσού διαβατηρίου», έχει ως αποτέλεσμα τη συστηματική χορήγηση της μαλτέζικης ιθαγένειας — και, κατ' επέκταση, της ιθαγένειας της ΕΕ— με αντάλλαγμα προκαθορισμένες πληρωμές και επενδύσεις, χωρίς πραγματική σύνδεση με τη Μάλτα.

Δικαστική συνεργασία και ατομικά δικαιώματα σε ποινικές υποθέσεις

Το [ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης](#) είναι το σημαντικότερο μέσο δικαστικής συνεργασίας της ΕΕ. Στόχος του είναι να διασφαλίσει ότι άτομα που επιδιώκουν να διαφύγουν από τη δικαιοσύνη δεν εκμεταλλεύονται τα ανοικτά σύνορα και την ελεύθερη κυκλοφορία στην ΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έλαβε σημαντικά μέτρα το 2022 για την επιβολή των κανόνων της, κινώντας διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Βουλγαρίας](#), του [Λουξεμβούργου](#), της [Ρουμανίας](#) και της [Σλοβενίας](#) εξαιτίας της εσφαλμένης μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της [απόφασης-πλαίσιου για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης](#).

Η βάση της δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών σε ποινικές υποθέσεις είναι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και διαταγών. Σε [δύο αποφάσεις](#), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαίωσε ότι η Ιρλανδία δεν είχε μεταφέρει στο εθνικό της δίκαιο τους κανόνες της ΕΕ στους τομείς [των στερητικών της ελευθερίας ποινών, της στέρησης της ελευθερίας και των μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση](#).

Όσον αφορά τα δικαιώματα των υπόπτων και κατηγορουμένων σε ποινικές διαδικασίες, η Επιτροπή συνέχισε να επιβάλλει τις [οδηγίες της ΕΕ για τα δικονομικά δικαιώματα](#): προχώρησε στο δεύτερο στάδιο της διαδικασίας κατά της [Ιρλανδίας](#) και της [Πορτογαλίας](#) για εσφαλμένη μεταφορά των [κανόνων](#) σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης, καθώς και κατά της [Εσθονίας](#), της [Πολωνίας](#) και της [Φινλανδίας](#) για ελλιπή μεταφορά των [κανόνων](#) σχετικά με το τεκμήριο αθωότητας.

Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί την εφαρμογή της [οδηγίας για την καταπολέμηση της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης](#). Εξέδωσε τη [δεύτερη έκθεση εφαρμογής](#) και κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά εννέα [κρατών μελών](#), διότι η εθνική τους νομοθεσία δεν ήταν σύμφωνη με την εν λόγω οδηγία.

Ασφάλεια

Το 2022 η Επιτροπή συνέχισε να υλοποιεί τη [στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ασφάλειας](#), με στόχο την παροχή ασφάλειας, ευμάρειας και ευημερίας σε όλους στην ΕΕ. Η ασφάλεια βρίσκεται επίσης στο επίκεντρο των βασικών αρχών των κοινωνιών, των οικονομιών και των δημοκρατιών μας.

Η νομοθεσία της ΕΕ για τα πυροβόλα όπλα θεσπίζει κοινά ελάχιστα πρότυπα για την απόκτηση, την κατοχή και την εμπορική ανταλλαγή μη στρατιωτικών πυροβόλων όπλων, ώστε να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή κυκλοφορία τους. Αυτό συμβάλλει στην αντιμετώπιση της απειλής να πέσουν τα πυροβόλα όπλα στα χέρια τρομοκρατών.

Η Επιτροπή κίνησε περαιτέρω διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Βουλγαρίας](#), της [Ιρλανδίας](#), της [Ελλάδας](#), του [Λουξεμβούργου](#) και της [Σουηδίας](#), διότι δεν μετέφεραν πλήρως στο εθνικό τους δίκαιο διάφορους κανόνες της ΕΕ σχετικά με τη [σήμανση των πυροβόλων όπλων](#) ή τις [τεχνικές προδιαγραφές](#) για τα όπλα συναγερμού και σηματοδότησης. Η Επιτροπή παρέπεμψε τη [Σουηδία](#) στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διότι δεν μετέφερε στο εθνικό της δίκαιο τους [ενωσιακούς κανόνες](#) σχετικά με την απόκτηση και την κατοχή πυροβόλων όπλων.

Η Επιτροπή έλαβε περαιτέρω μέτρα για να διασφαλίσει την ορθή επιβολή των κανόνων για τα [ναρκωτικά](#): κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά του Βελγίου, της Βουλγαρίας, της Ιρλανδίας, της Κύπρου, της Πολωνίας και της Ρουμανίας για τη μη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο [ορισμένων ορισμών](#) των «ναρκωτικών», ιδίως όσον αφορά την καταχώριση ορισμένων νέων ψυχοδραστικών ουσιών. Επίσης, προχώρησε στο επόμενο βήμα στη διαδικασία κατά της [Ιρλανδίας](#). Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις, οι παραβάσεις αποκαταστάθηκαν στη συνέχεια από τα οικεία κράτη μέλη.

Η Επιτροπή επέβαλε επίσης τους κανόνες της ΕΕ για ορισμένα σοβαρά ποινικά αδικήματα και [χρηματοοικονομικές έρευνες](#). Συνέχισε τις διαδικασίες κατά της [Κροατίας](#), της [Ιρλανδίας](#) και της [Φινλανδίας](#) για τη μη μεταφορά στο εθνικό τους δίκαιο [κανόνων](#) που διευκολύνουν τη χρήση χρηματοοικονομικών και άλλων πληροφοριών για την πρόληψη, την ανίχνευση, τη διερεύνηση ή τη δίωξη ορισμένων ποινικών αδικημάτων.

Η Επιτροπή συνέχισε να προωθεί την ασφάλεια στην ψηφιακή εποχή. Για τον σκοπό αυτό η Επιτροπή έδωσε περαιτέρω συνέχεια σε διαδικασίες επί παραβάσει κατά του [Βελγίου](#), της [Βουλγαρίας](#), της [Τσεχίας](#), της [Ελλάδας](#), της [Ισπανίας](#) και του [Λουξεμβούργου](#), διότι δεν μετέφεραν στην εθνική τους νομοθεσία την [οδηγία](#) για την καταπολέμηση της απάτης και της πλαστογραφίας μέσω πληρωμής πλην των μετρητών.

Η καταπολέμηση της [σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών](#) αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για την Επιτροπή. Για την αντιμετώπισή της, η Επιτροπή κίνησε διαδικασίες επί παραβάσει κατά της [Ιρλανδίας](#), της [Ισπανίας](#), της [Ιταλίας](#) και της [Πορτογαλίας](#) σχετικά με την [οδηγία](#) για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας. Ειδικότερα, τα εν λόγω κράτη μέλη είχαν μεταφέρει πλημμελώς ορισμένες διατάξεις της οδηγίας σχετικά με τον ορισμό ορισμένων αδικημάτων, την πρόληψη και την παροχή βοήθειας στα θύματα.

Μετανάστευση και άσυλο

Η Επιτροπή σχεδίασε ένα [νέο σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο](#) με σκοπό τη διασφάλιση μιας δικαιότερης, αποδοτικής και πιο βιώσιμης διαδικασίας μετανάστευσης και ασύλου στην ΕΕ, το οποίο αποτελεί τώρα αντικείμενο συζητήσεων με τους συννομοθέτες. Συνολικά, η [μεταναστευτική πολιτική](#) της Επιτροπής καλύπτει τη διαχείριση των συνόρων, την πολιτική θεωρήσεων, την αντικανονική μετανάστευση, το άσυλο και τη νόμιμη μετανάστευση. Η συνεπής και αποτελεσματική εφαρμογή με πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων είναι καίριας σημασίας για την επιτυχία της πολιτικής αυτής.

Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και έλαβε επίσημα μέτρα κατά του [Βελγίου](#), της [Γερμανίας](#), της [Ελλάδας](#) και της [Ισπανίας](#) για την εσφαλμένη εφαρμογή της [οδηγίας για την επιστροφή](#), καθώς και κατά της [Ιταλίας](#) και της [Μάλτας](#) για την εσφαλμένη εφαρμογή του [κανονισμού](#) για τη θέσπιση ευρωπαϊκού ταξιδιωτικού εγγράφου για την επιστροφή.

Συνεχίστηκαν οι εργασίες επιβολής για να διασφαλιστεί ότι οι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην ΕΕ μπορούν να απολαμβάνουν τα δικαιώματά τους βάσει των οδηγιών για τη νόμιμη μετανάστευση. Για παράδειγμα, η Επιτροπή περάτωσε διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ιταλίας σχετικά με την [οδηγία για την ενιαία άδεια](#), μετά την αλλαγή της εθνικής νομοθεσίας της Ιταλίας. Οι υπήκοοι τρίτων χωρών που εργάζονται και διαμένουν νόμιμα στην Ιταλία μπορούν πια να επωφελούνται από ίση μεταχείριση με τους Ιταλούς υπηκόους όσον αφορά τομείς όπως οι συνθήκες εργασίας, η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, η εκπαίδευση, η κοινωνική ασφάλιση και τα φορολογικά πλεονεκτήματα.

Επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας

Η ΕΕ έχει θεσπίσει πάνω από 40 διαφορετικά καθεστώτα κυρώσεων, τα οποία εγκρίθηκαν στο πλαίσιο της [Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας \(ΚΕΠΠΑ\)](#). Σε αυτά περιλαμβάνονται [κυρώσεις](#) για την αντιμετώπιση της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Το 2022 η ΕΕ ενέκρινε εννέα πρωτοφανείς δέσμες κυρώσεων, οι οποίες καλύπτουν σειρά τομέων, όπως ο χρηματοπιστωτικός τομέας, η ενέργεια, τα μέσα ενημέρωσης, οι μεταφορές και το εμπόριο, με στόχο να πλήξει την ικανότητα της Ρωσίας να χρηματοδοτεί τον πόλεμο.

Η Επιτροπή προώθησε την ομοιόμορφη εφαρμογή των κυρώσεων αυτών και παρακολούθησε την επιβολή τους. Για να αποκτήσει γνώση σχετικά με πιθανές παραβιάσεις, η Επιτροπή δημιούργησε το [εργαλείο για πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος σχετικά με τις κυρώσεις της ΕΕ](#), μια ασφαλή επιγραμμική πλατφόρμα που επιτρέπει σε πληροφοριοδότες δημοσίου συμφέροντος να καταγγέλλουν ανώνυμα παραβιάσεις.

Έλαβε περισσότερες από 400 σχετικές καταγγελίες έως το τέλος του 2022. Απέστειλε επίσης ερωτηματολόγια στα κράτη μέλη για τη συλλογή παρατηρήσεων σχετικά με ζητήματα εφαρμογής.

Διοργάνωσε ομάδες εμπειρογνομόνων για τον συντονισμό των δράσεων εφαρμογής των κρατών μελών και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Τέλος, δημοσίευσε περίπου 550 ερωταπαντήσεις σε [ειδικό δικτυακό τόπο](#) για να βοηθήσει τα ενδιαφερόμενα μέρη να εφαρμόσουν τις κυρώσεις.